A FESZTY KÖRKÉP

Hosszadalmas, aprólékos a restaurátorok konzerváló, felújító munkája

Részlet a képből, amelynek főalakjában, Árpád vezérben Feszty önmagát örökítette meg

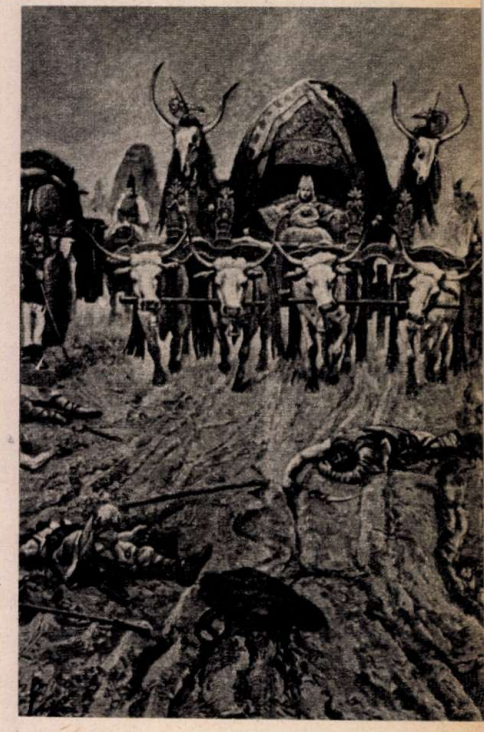

ezután kerül sor a hiányzó részek pótlására.

A méretek ezúttal is gondot jelentenek. Még nem dőlt el, hogy állványzatról vagy függőkosárból végezzék-e a munkát. Nagy segítséget jelent, hogy a kép minden részletéről van fotó. Igaz, a kép felső része tönkrement, de tekintve, hogy az az égboltot ábrázolta, könnyen pótolható.

— Miért éppen Ópusztaszeren állítják fel a körképet?

— Azért, mert az ottani Nemzeti Park régészeti múzeumában mutatják majd be a 896-os honfoglalás emlékeit — mondja Szücs Árpád. — Ezek kiegészítésére szolgál a Feszty-körkép, amely terveink szerint 1983-ban kerülhet a közönség elé.

36 méteres körben

Sok munka vár tehát a restaurátorokra, amíg a felújítás befejeződik. De a nagy vállalkozást követően a kirándulók ismét gyönyörködhetnek a tizenöt méter magas, százhúsz méter hosszú képben, amely harminchat méter átmérőjű körben fut majd végig. Így ismét betölthetí eredeti rendeltetését.

Bőcs Ferenc
Fotó: Szalay Béla

A korabeli feljegyzések szerint kilenc festőművész segített Feszty Árpádnak. Az író és színész barátok anekdotákkal, mesékkel, Lányi Géza és Dankó Pista pedig muzsikával szórakoztatta az egymást váltó, fáradt művészeket

▼

FELNŐTT KOR A LÁTHATÁRON

MINITESZT NYOLCADIKOSOKNAK

A felnőttek azt mondják: te már a kamaszkorban vagy. Nem könnyű, „viharos" korszak ez. Fél lábbal már kiléptél a gyermekkorból. A „gyermek" szó ma már nem egészen azt jelenti számodra, mint tavaly vagy azelőtt. Legalábbis úgy érzed, mintha megváltozott volna minden körülötted. Vagy te változtál? Hogyan is állsz önmagaddal, a gyermekkorral? Ez a miniteszt nyújt egy kis segítséget. A zárójelben levő számok pontokat jelentenek. Húzd alá a megfelelő meghatározásokat – amelyeket jónak látsz – azután add össze a számokat. A mi értékelésünk csupán segítség. Legjobb, ha te dolgozol ki önmagad számára egy értékelési módot.

1. Két-három évvel ezelőtt még olyan természetes volt számodra, ha azt mondták, hogy „Te, gyerek!" Ma pedig?

Egyáltalán nem izgat. Hadd mondják! (10)

Így gondolkozol: „Hát azért már nem egészen..." (8)

Tudod biztosan, hogy ez csak a kisebbekre vonatkozik (4)

2. Mit éreztél, amikor először mondta rád valaki: „Te nyakigláb kamasz!"

Nevettél te is vele együtt (10)

Úgy tettél, mintha nem értetted volna (6)

Csúfolásnak fogtad fel a megjegyzést (3)

3. Mostanában mind gyakrabban nézel a tükörbe. Azon veszed észre magad, hogy már vagy tíz perce el sem mozdultál előle.

Gyorsan elfordulsz (10)

Egy kicsit elpirulsz (8)

Még közelebb hajolsz hozzá (5)

4. Az esti, nyolc órai előadásra akarsz elmenni a moziba. Édesanyád azt mondja: „Gyerek vagy még, éjszaka ne csavarogj! Inkább feküdj le és aludj!"

Csak az érdekes filmet sajnálod (10)

Félsz, hogy a társaid kinevetnek, amiért nem engedtek el (7)

Mérges vagy, hogy a mamád még pólyásnak tekint (4)

5. Tőled elvárják, hogy az ajtóban előre engedd a felnőtteket. Az ötödikesek, hatodikosok pedig folyton előtted surrannak be.

Egyáltalán nem törődsz vele (10)

Tréfásan figyelmezteted őket az illendőségre (7)

Bosszant a dolog (3)

6. Mutál a hangod. Az énektanárnő azt mondja, hogy ne járj többé az énekkarba.

Természetesnek tartod a döntést (10)

Kedvetlenül járkálsz napokig (8)

Úgy fogod fel, hogy a tanárnő megharagudott rád (4)

7. Két-három felnőtt vitatkozik. A témájuk téged is érdekel és közbe is akarnál szólni, de ők azt mondják: „Ne üsd bele az orrod, még kicsi vagy!"

Szépen megkéred őket, hogy hallgassanak meg (10)

Legyintesz és tovább mégy (7)

Dühbe gurulsz és magadban szidod őket (2)

8. Az utasokkal teli autóbuszban egyszerre többen is rádszólnak: „Kislány (kisfiú) add át a helyed a néninek!"

Szégyelled, hogy figyelmetlen voltál (10)

Nem tetszett a hangos figyelmeztetés (6)

Dühös voltál, mert kislánynak (kisfiúnak) neveztek (3)

9. Szüleid egyik ismerőse, egy férfi az idén már nem „Szervusz"-szal fogadta a köszönésed, hanem kedvesen így: „Jó napot kívánok!"

Megütköztél rajta (10)

Egy kicsit mulatságosnak vélted (7)

Büszkeség fogott el (5)

10. Csak egyedül vagy otthon s tudod, hogy a tévében 18 éven felülieknek szóló filmet sugároznak.

Könyvet veszel elő, hogy eltereld róla a figyelmed (10)

Ideges vagy és tépelődsz, hogy megnézd-e? (6)

Engedsz a kísértésnek, bekapcsolod a készüléket (2)

ÉRTÉKELÉS. 100 pont: Ezt bizonyára kevesen érik el. Nagyon nehéz ugyanis aránylag ilyen könnyen átvészelni ezt a „viharos" időszakot. Ha így van, ezt elsősorban akaraterődnek, önfegyelmednek köszönheted. — 85 pont felett: Látszik, hogy foglalkozol önmagaddal. Amennyiben lehetséges, fékezd indulataidat. Annak ellenére, hogy ez nem mindig sikerül, azért nyugodt lehetsz: jó úton haladsz. — 65 pont felett: Még te is azok közé tartozol, akik tudják, hogy mikor, hogyan kellene viselkedni. Egy-egy cselekedeted, megjegyzésed előtt azonban jó lenne, ha tízig elszámolnál magadban. A higgadtságodat kell „izmosítani". — 50 pont felett: Ne kedvetlenedj el, hiszen neked vannak azért jó pontjaid. Egy kicsivel jobban rá kellene hajtanod. Csak azért is mutasd meg, hogy többre is képes vagy! — 50 pont alatt: Baj van az önfegyelmeddel. „Szállj le a lóról!" Sokkal többet képzelsz magadról, ez a baj! Nézz önmagadba. Kérj tanácsot szüleidtől, nevelőidtől.

HOSSZABB SZÜNET UTÁN ISMÉT JELENTKEZIK ELEKTRONIKUS ROVATUNK. AZOKNAK ADUNK ÖTLETEKET, AKIK KORÁBBAN MÁR MEGVÁSÁROLTÁK AZ EMO-CSOMAGOT.

Az 1. ábrán, az egy oktáv hangterjedelmű, kis elektronikus hangszer, „zenélő doboz" elvi kapcsolási rajza látható.

A kapcsolás megépíthető akár PNP, akár NPN típusú tranzisztorokkal is. Természetesen a tápfeszültség és az elektronikus kondenzátorok polaritására gondosan ügyelni kell.

A T_1 tranzisztor, amely az oszcillátor, állítja elő a hangfrekvenciás rezgéseket, a $C_1 \ldots C_8$ visszacsatoló kondenzátorok segítségével. A hang magasságát a „dó", „re", „mi", „fá"... billentyűk lenyomásával változtathatjuk. Ilyenkor a visszacsatoló kapacitások közül, a benyomott billentyűkig terjedő értékek sorbakapcsolása következtében csökken az eredő kapacitás. Ennek következtében több billentyű egyidejű lenyomása esetén a legmagasabb hang fog megszólalni. Ezért a hangszeren csak egyszólamú, félhang nélküli dallamot játszhatunk.

A Tr_1 transzformátor szekunder köre hajtja meg a T_2-es tranzisztort, mely hangfrekvenciás előerősítőként működik. A hangfrekvenciás jel a C_9-es elektrolitikus kondenzátoron haladhat a további hangfrekvenciás fokozatok felé.

A hangfrekvenciás végerősítőnek több megoldása

Elektromos zenélődoboz

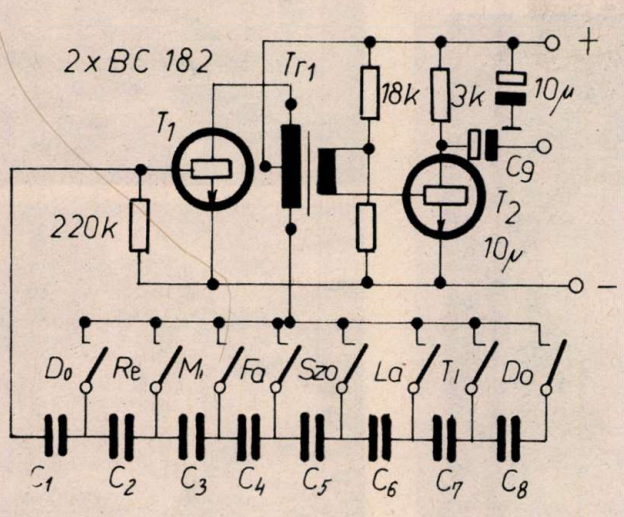

1. ábra

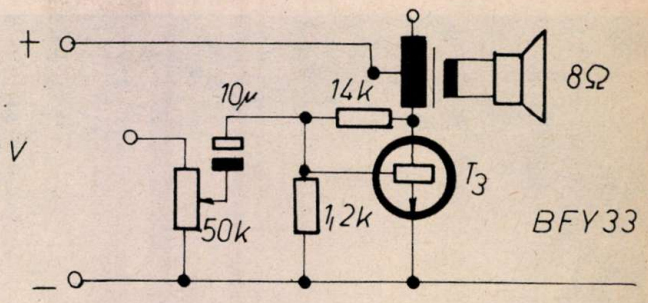

2. ábra

is lehetséges. Az egyik legegyszerűbb megoldás, a már meglevő rádiónk lemezjátszó-erősítőjének a felhasználásával történhet. Ezt oly módon tudjuk megvalósítani, hogy a C_9-es kondenzátorról érkező hangfrekvenciás jelet, az erősítő bemenet melegpontjára adjuk, és a két testet összekötjük.

A 2. ábrán egy szerényebb igényű, egy tranzisztoros hangfrekvenciás erősítő elvi kapcsolási rajzát is bemutatjuk.

A 3. ábrán egy modern felépítésű integrált áramkörös erősítőnek a kapcsolási rajza látható, mely a TAA 611-es IC-vel épül fel. Ezt a kapcsolást érdemes külön egységként is megépíteni, mert más készülékeknél is jó hasznát tudjátok venni.

A felhasználandó alkatrészekkel kapcsolatosan figyelmetekbe ajánljuk, hogy a $C_1 \ldots C_8$-as 22 nf. kondenzátorok lehetőleg strioflex kivitelűek legyenek. A Tr_1-es transzformátor bármely tranzisztoros kisrádió hangfrekvenciás meghajtó trafója lehet, míg a Tr_2-es transzformátor, szintén tranzisztoros kisrádió kimenő trafója lehet.

Soket Róbert

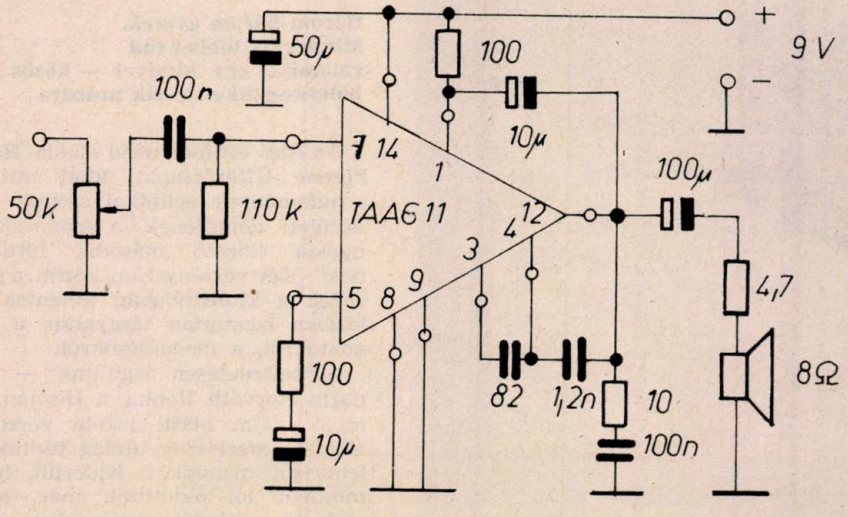

3. ábra

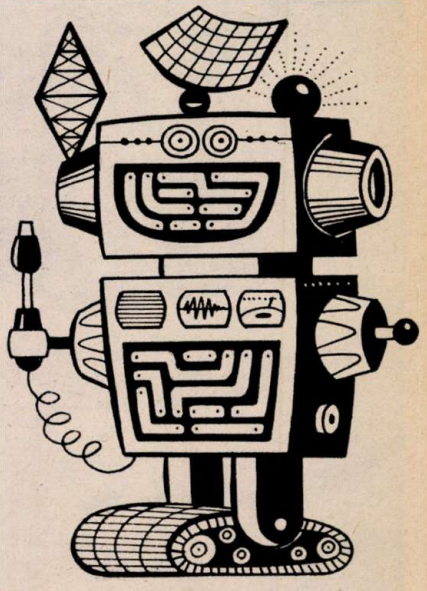

„Minden forduló előtt sok új dolgot tanultunk. Ha nem jutunk tovább a versenyen, akkor is megérte a fáradságot: az ember nyugodtabban beleszól a vitákba"

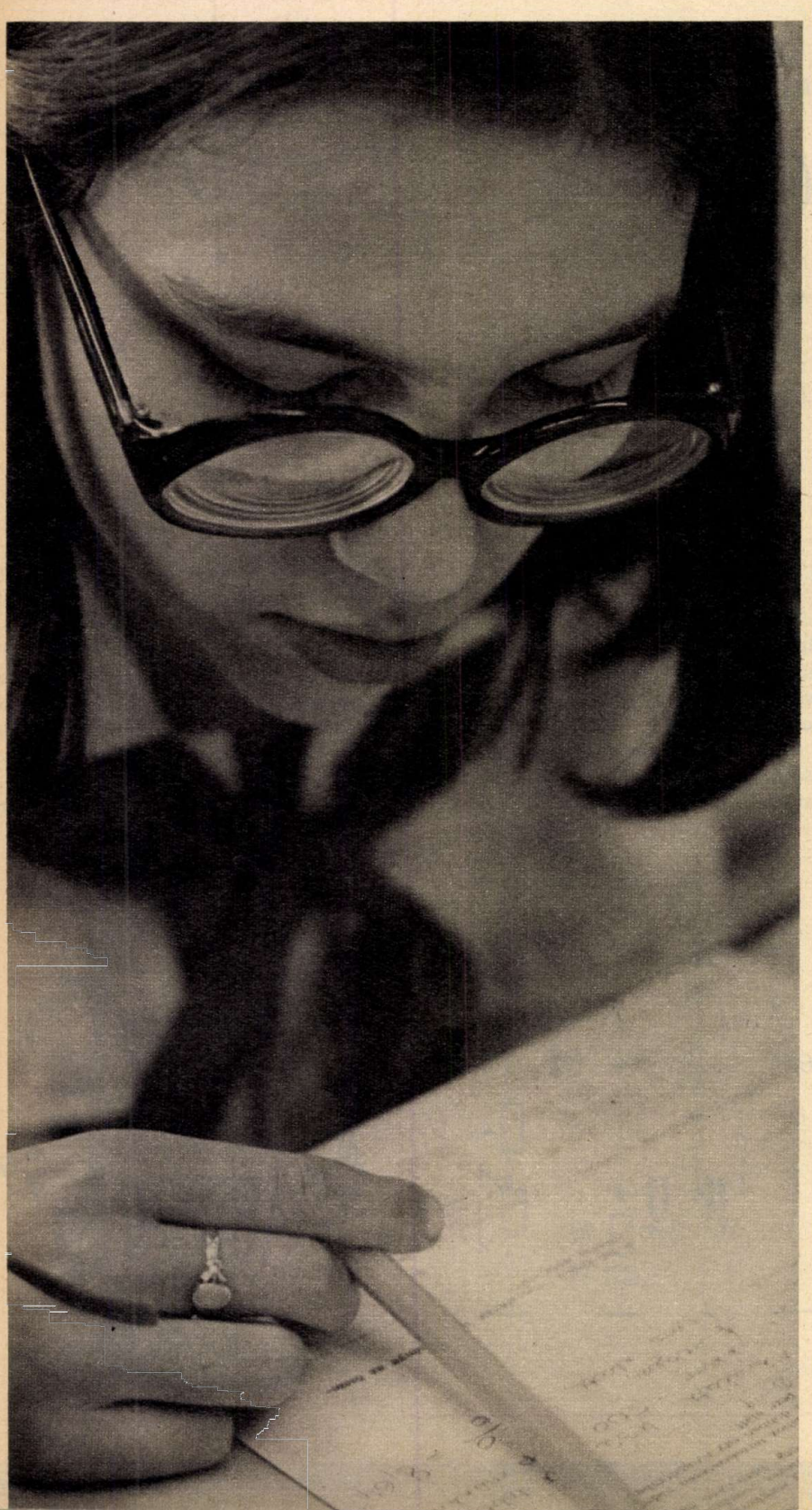

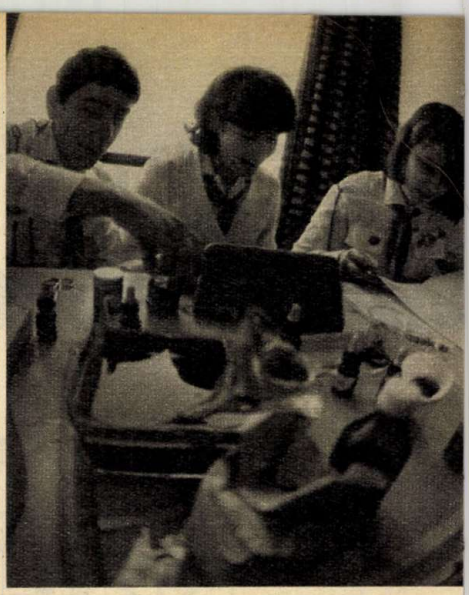

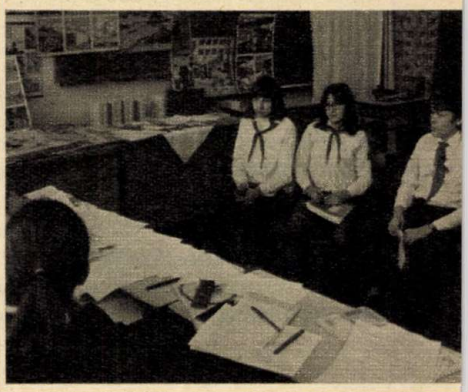

Három-három gyerek. Mindegyik többet tud valamiből egy kicsivel — közös bölcsességüket teszik próbára

Az Alsó erdősor utcai iskola, Rózsa Ferenc Úttörőcsapat adott otthont a tudományos-technikai szemle VII. kerületi döntőjének, a csapatversenyeket követő „második fordulónak". Két versenyszám között a gyerekek a klubszobában pihentek, s közben izgatottan tárgyaltak a feladatokról, a megoldásokról.

— Rettenetesen izgulunk — hadarta Horváth Ilonka, a Hernád utca 3. szám alatti iskola versenyzője —, mert csak utólag tudtuk ellenőrizni magunkat. Kiderült, hogy mindent jól oldottunk meg, most csak az a kérdés, van-e olyan csoport, amelyik túltett rajtunk is? Természetkutatók vagyunk, a szóbelin a két fiú: Sebők Levente és Kanyó Jóska technikai tudása biztosan segít majd...

a „MÁSODIK FORDULÓ”

A Rózsa Ferenc Úttörőcsapat a termek berendezésével, az eszközök biztosításával járult hozzá a verseny sikeréhez

Az egyik „riválisˮ csapat a Hernád utca 42-ből jött. A Huszár Ildi, Oláh Gyöngyi, Tóth Attila trióban már tavalyi tapasztalattal rendelkező versenyző is akadt, Huszár Ildi személyében.

— Az idén könnyebb dolgom volt — állapította meg Ildi —, bár sokkal több anyaggal kellett megbirkóznunk, anélkül, hogy pontosan ismertük volna, mit várnak tőlünk.

A társadalomkutatók közül Molnár Bélával, Kozma Zsolttal és Botos Ildikóval beszélgettem.

— Legtöbbet a művészettörténeti résszel bajlódtunk, mert erről az iskolában semmit sem tanultunk — panaszolták, de Zsolt közbeszólt:

— Semmi baj, a lényeg, hogy most sok újat tanultunk. Ha nem jutunk tovább, akkor is megérte.

Borcsiszky Krisztina, Hortobágyi Ildikó, és Csalagovits Imre a Dohány utcai iskola versenyzői. Ők is a művészettörténettel voltak bajban. Alig tanultak róla az iskolában, pedig — ahogy mondták — „amennyit itt követelnek, annyit minden gyereknek tudnia kellene...ˮ

Az orosz nyelv barátai közül Mészáros Margit tapasztalt versenyző. Egy éve még hatodikosként indult.

— Nekem sokkal jobban tetszik az idei vetélkedő — mondta. — Tavaly csak a nyelvtudás volt a fontos. Most sokkal játékosabb a verseny. Sokat színesíti a párbeszéd, a magnózás, a szituációs játék. Emlékszem, 1978-ban olyan volt az egész, mint egy dolgozatírás és felelés.

Félbe kellett szakítanunk a beszélgetést, mert kezdődött a vetélkedő második része. Végül is Horváth Ilonkáéknak valóban sikerült a második fordulóban kivágniuk a rezet: a természetkutatók között a Hernád utca 3. csapata bizonyult a legjobbnak, ők mentek a budapesti döntőre. A társadalomkutatóktól a Dob utcai. az orosz nyelv barátai közül a Rózsák terei és a Kazinczy utcai iskola csapatának tagjai jutottak tovább.

Ám a „sereghajtókˮ alig búslakodtak, mert többségük egyetértett Kozma Zsolttal: elsősorban nem a továbbjutás a fontos, hanem a versenyélmény, no meg a frissen szerzett tudás.

Gebri Antal
Fotó: Gaál Zoltán

ADJ EGY SLUKKOT!

– Néni, kérek tüzet... – mondta egy tizenegy-tizenkét év körüli srác a Körúton, kezében cigarettával. Jól megnéztem.

– Te mért cigizel?

– Tetszik tüzet adni? – sürgetett tovább.

– Nem! Ne cigarettáz! Semmi szükséged rá...

– Jó! Akkor majd ad más – rántott egyet a vállán a gyerek és sértődötten otthagyott.

Az egyik csepeli iskola diákjait osztályfőnöki órán kerestem fel. Huszonkilencen ültek a padokban. Rögtön a lényegre tértem: cigarettáztak-e már a fiúk? Egyikük, kicsit serkenő bajusza alól morogta: „Ugyan már, ilyet kérdezni?"

— Igen — vallotta be férfiasan a legtöbb gyerek.

— Miért?

— Csak. Nem is tudom, kívánom...

JÓ, HOGY HAZAÉRTEM

A beszélgetés további részében kiderült, hogy B. G. körülbelül tizenkét éves korában — maga sem tudja pontosan, vagy nem akarja tudni — szívta el az első cigarettát. A nagyobb haverok biztatására slukkolt először, és természetesen rosszul lett. De mert bizonyítani akarta, hogy ő sem gyengébb legény a többinél, hősiesen szívta, fújta tovább a füstöt. Ma már szülei tudtával pöfékel.

— Nem tartod furcsának, hogy tizennégy éves gyerek a szülők jóváhagyásával cigizik?

— Apu is nagy dohányos... — hangzott a rövid válasz.

— Honnan van pénzed cigarettára?

— Időnként kapok anyutól zsebpénzt. Ha meg nincs, akkor kisegítjük egymást a fiúkkal. Akinek van cigije, az ad a többieknek is. De már eszembe jutott, hogy abba kellene hagyni.

— Talán rájöttél, hogy méreg a nikotin?

— Á! Drága lett a cigaretta... Meg aztán előfordult, hogy egymás után ötöt-hatot elszívtam, és igencsak furcsán éreztem magam.

— Én a Csongor szivartól lettem rosszul, amit titokban szívtunk a srácokkal — büszkélkedett J. — Azt hittem, az életben nem érek haza. De aztán nem hagyott nyugodni a cigi, otthon állandóan megdézsmáltam az asztalon levő dobozt. Anyu meg, mint kiderült, napok óta figyelt. Egyszer, éppen az „akció" kellős közepén rajtakapott. Úgy felpofozott, hogy csilingelt a fülem, és megfogadtatta velem, hogy többet nem csinálok ilyet.

— Megtartottad az ígéreted?

Az osztály egy emberként felvihogott.

A képen egy cigarettát látsz félig leégve. A ráírt számokkal azt igyekszik a fotós illusztrálni, hogy minél többet cigarettázol, annál rövidebb lesz az életed

MINDENT KI KELL PRÓBÁLNI?

— Nekem a nagybátyám cigarettát vett a születésnapomra — mondta V. K. — Külföldit, azokat gyűjtöm. De ezt behoztam a suliba. Amikor meglátták a srácok, még olyan is kért belőle, aki soha nem gyújtott rá.

— Nem is tudtuk végigszívni, kevés volt rá a szünet — szólt közbe J. — A csikket mindenki az ingzsebébe tette.

— Hogyan tudtok az iskolában dohányozni? Nincs ellenőrzés?

— Ki lehet cselezni a tanárokat.

— Akit rajtakapnak, milyen büntetés jár neki?

— Intő, meg egy jókora fejmosás. De hát ezeket igazán ki lehet bírni...

C. vékony, szőke fiú, negyedikes volt, amikor elszívta első cigarettáját. Miért? „Csak. Mert mindent ki kell próbálni!"

S. hirtelen rászólt:

— Mi a fenének szívod? Olyan vékony vagy, mint egy cinege!

S. dühe kissé érthetetlen, hiszen ő is a bagósok közé tartozik, éppúgy, mint P., aki tizenhét éves, középiskolás lánytestvérének tiltotta meg a cigarettázást. Miért?

— Nagyon csúnya dolog, ha egy nő dohányzik — mondta, és hozzátette: — Ezt a szüleimtől hallottam.

HŰ, DE RONDA VOLT...

Az osztályból öten egyáltalán nem, vagy csak éppen hogy szívtak még cigarettát. Igaz, ezek a srácok sportolnak, ki karatézik, ki bokszol, ki atletizál. Félnek az edzőtől, aki megtiltotta nekik a dohányzást, sőt, az egyesületből való kizárást helyezte kilátásba, ha egyszer is rajtakapja valamelyiküket.

— Én egyszer azért megpróbáltam — vallotta be az egyik fiú —, de olyan roszszul lettem, hogy azóta még a szagát sem állhatom. Az igaz, hogy nálunk a családban senki sem dohányzik, tehát nincs is kísértés.

Igen, a kísértés. A cigarettázó szülők, nagyszülők, az otthon tartott, több csomag füstölnivaló bizony csábító a tizenévesek számára. De ezeknél sokkal csábítóbb a nagyobb haverok „tukmálása", sok esetben a „cikizés": na, mi van, olyan kisfiúnak érzed magad, hogy nem mered kipróbálni? Félsz a szülői pofontól? És ezek a kérdések azonnal kiváltják a dacot...

Biztos voltam benne, hogy nem tőlem hallják először, de azért megkérdeztem:

— Tudjátok, hogy milyen káros a dohányzás, hogy a nikotin legalább olyan méreg a fiatal szervezetnek, mint az alkohol?

A csendet B. G. törte meg:

— Egyszer biológiaórán beszélgettünk róla, sőt, képeket is láttunk arról, hogy milyen a nikotinnal teli tüdő. Nagyon ronda látvány! Utána napokig nem volt kedvem rágyújtani. Helyette rágógumiztam.

— Tudod mit? — szólt közbe K. M., az osztályfőnök. — Ha megígéred, hogy valóban nem gyújtasz rá többet, mától én fizetem neked a rágógumit.

A fiúk egymás szavába vágva kiabáltak:

— Én is leszokom! Én is, én is...

Lehet, hogy ez a pedagógiai fogás sokba kerül majd az osztályfőnöknek, de amire ő számított, abban mi is bízhatunk: megéri! Még akkor is, ha néhány fiú csak hirtelen fellángolásból kezdett lelkesedni a rágógumiért.

Ősz Katalin

Fotó: Kirják Mónika

AZ ÚTTÖRŐHÁZ ALBÉRLETET KAPOTT

Az úttörőház művészetbarát szakkörében többféle rajztechnikát sajátítanak el a gyerekek

Amikor a keskeny lépcsőházban felkapaszkodsz a második emeletre, a földszinti, szépen berendezett előcsarnokból rövid folyosóra érsz, ahonnan néhány szoba nyílik. A József Attila Művelődési Házban kapott „albérletet" az angyalföldi úttörők „háza". A XIII. kerület 15 úttörőcsapatának, 8500 gyereknek még erre a picike úttörőházacskára is nagy szüksége van.

„MEGHÍZOTT" A TÉR

A keskeny folyosó visszhangzik a nótaszótól, sűrű lábdobogástól. Az egyik teremben a néptáncosok próbálnak. Reng a padló alattuk, s egy emelettel lejjebb, a nyugdíjasok klubjában bizonyára bosszúsak a sakkozók.

Régi ismerős érkezik: Cserge Ferenc, a JAVSZER Vállalat úttörőfelelőse.

— Amikor 1974-ben szerződést kötöttünk az úttörőházzal, azt néztük, mit tudunk segíteni — mondja.

— Apróbb társadalmi munkákat végeztünk: festést, víz-, gázszerelést, meg ilyesmit — teszi hozzá Gergely Csaba, alapszervezeti KISZ-titkár. — Ma már ott tartunk, hogy taggyűlésekre hívjuk el az úttörőket, közösen rendezünk járőrversenyt az ifivezetőkkel.

Mintha meghízna kissé a szűkre szabott tér. Lám, a világ nemcsak az a néhány zsúfolt szoba, a szekrényekkel megrakott folyosó, ahová a házban működő tizenegy szakkört és három klubot kellett bepréselni.

Az angyalföldiek kicsiny úttörőházában tizenegy szakkör és három klub működik

A legnagyobb teremben mindig a szakkörnek megfelelően tologatják szét a bútorokat. Most a táncosok próbálnak

Festék, viasz, vászon, ecset, újságpapír és vasaló. Mindez a batikoláshoz szükséges

— Természetes a számunkra, hogy szükségük van ránk az úttörőknek — mondják az ifjúsági vezetők.

Bekopogunk a művészetbarát kör helyiségébe.

SZUNNYADÓ TERVEK

— Én képzőművészeti szakközépbe szeretnék menni, azért járok ide — meséli Czakó Rita, a Tüzér utcai iskola hetedikese. — Otthon, a konyhaasztalon például nehéz lenne batikolni.

— A mi iskolánkban van szakkör, de olyan sokan járnak oda, hogy alig férnek egymástól — mondja a hetedikes Gecse Gábor, a Rajk László utcai iskolából.

Cserge Ferenc és Gergely Csaba ottmarad a művészetbarátok között. A vezetővel hulladékanyagokról kezdenek tárgyalni. Sok ötlet, lehetőség van még az úttörők és a KISZ-esek tarsolyában, amely elfeledteti, hogy csak egy folyosónyi ez az úttörőház.

Mert Gergely Amália igazgatónő szekrényéből doszszié, tervrajzok kerülnek elő. Egy igazi, nagy úttörőház tervei szunnyadnak a papíron. Csaknem nyolcmillió forint kellene ahhoz, hogy az elképzelés feléledjen csipkerózsika álmából. Csak hát a pénz még nem gyűlt össze, várni kell. De várni okosan is lehet. Például így, ahogy az angyalföldieknél tapasztaltuk.

Rege Sándor
Fotó: Barta László

PAJTÁS
KEDVES
ISMERŐS
love

MELYIK AZ IGAZI?

OLIVIA NEWTON-JOHN

Cambridge-ben születtem, 168 centiméter magas vagyok, a hajam világosszőke, a szemem kékeszöld. Nagyapám Nobel-díjas német fizikus volt, és Irén nevű lányát hozzáadta feleségül apámhoz – Brinhez, aki német szakos tanár. Két testvérem van. Rona zenei szövegeket ír, Hugh orvos. A Los Angeles melletti Malibuban élek.

Ötéves lehettem, amikor családunk kivándorolt Ausztráliába. Ott töltöttem a gyermekkoromat. Körülbelül 14 éves voltam, amikor három barátnőmmel a „Négy szellem" nevet választva, együttest alakítottunk. Később szétváltunk, de én nem hagytam abba: a sógorom kávéházában énekeltem. 17 évesen eljutottam Londonba, s vendégül hívott egy lemezgyár. Beléptem a klubjukba, majd felkértek, hogy készülő filmmusical-jükben játsszam el az egyik szerepet.

Az igazi sikert Bob Dylan dala hozta: „If not for You" (Ha nem neked). Ezután Cliff Richarddal énekeltem az NSZK-ban, de a világhírnevet a „Let me be there" (Legyek ott!) című szám jelentette.

A tavalyi évem volt az eddigiek közül a legizgalmasabb. Meghívtak Amerikába, ahol szerződést írtam alá, és John Travoltával együtt forgattuk a „Grease" (Pomádé) című filmet. Külön tánctanfolyamra is jártam, hogy megtanuljam az ötvenes évek divatos rock and roll lépéseit. Eleinte kék-zöld volt a lábam, és borzasztó izomlázam volt, nem ment a tánc. De aztán belejöttem. Megszerettem a csőnadrágot, a szűk szoknyát, a lófarok frizurát. Többen meg is kérdezték, melyik az igazi Olivia?

Hát melyik lenne? Ez a mostani, aki már 31 éves, s bizony kénytelen vigyázni a vonalaira.

Utóirat: Márciusban II. Erzsébet, angol királynő a Brit Birodalom Rendje kitüntetéssel jutalmazta az ausztrál diszko-királynőt. És még egy hír Olivia Newton-John kislemeze már megjelent nálunk a Pepita-Favorit sorozatban, nagylemezét is rövidesen megvásárolhatjátok a hanglemezboltokban.

F. G. J.

VIDÁM HADJÁRAT

Ez aztán valóban vidám hadjárat! Ilyet csak a tréfás kedvű rajzoló fantáziája teremthet. Mit gondolsz, hogyan támadt az ötlete?

Talán úgy, hogy a kezébe került egy nyolcadikos történelemkönyv. Egy agyonforgatott, összefirkált, zsírfoltos könyv. Nem a zsírfolt ragadta meg a rajzoló figyelmét, hanem az irkafirka, amely egy kis fantázia segítségével múlt századbeli katona alakját öltötte, aki éppen egy zsebrádión hallgatta a Boney M. legújabb slágerét.

– Micsoda ötlet! – csapott a homlokára a rajzoló: DARGAY ATTILA. – Aranyat ér egy ilyen törikönyv! Micsoda vidám hadjárat lesz ebből!

Rögtön hozzá is kezdett a rajzoláshoz. Persze nem a történelemkönyv margójára, hanem egy lepedőnyi rajzlapra. Közben nagyokat nevetett, különösen amikor egy-egy olyan tárgyat is belecsempészett, amely a múlt század közepe táján még nem létezett.

Nos, a következő két oldalon láthatod a rajzot. Böngészd végig, s ha megtalálod a nem odaillő tárgyakat (pontosan: hetet), írd rá egy postai levelezőlapra a nevüket, s küldd be szerkesztőségünkbe (határidő: május 1.)! A sasszeműek között jutalomtárgyakat sorsolunk ki.

egyszer volt...

Valaki a táblánál magyaráz, körülöttünk hullámzik az osztály, a folyosón a huzat csapkodja az ajtókat. Mindebből alig látunk, hallunk valamit. Egészen addig, amíg el nem kezdődik a feleltetés. Akkor aztán nyújtogatjuk a nyakunkat, külön jelbeszéddel súgunk egymásnak. Két ujjal már tíz perc alatt végig tudjuk mutogatni a mohácsi vészt.

A srácok rosszallóan, kárörvendezve, irigykedve mondják a hátunk mögött: na persze, a barátnők. Így valahogy: a barátnőőők! És aztán? Nem csinálunk titkot belőle. Meg különben is, ezek a srácok mind mitugrászok, csak a szájuk nagy. Bezzeg a Presszer Pici, meg a Dín Rid . . . Azok az igazi férfiak! Mindketten halálosan szerelmesek vagyunk beléjük, gyakran cserélgetjük a fényképeiket. Tavaly a táborban csuda izgi volt, amikor eloltottuk a villanyt és azt mondtuk: psszt, mindjárt jön a Presszer. És tényleg jött, csak akkor már aludtunk.

Délutánonként együtt megyünk moziba. Aki szülinapra hív, az is tudja, hogy mi ketten ELVÁLASZTHATATLANOK vagyunk. Egyáltalán — mindenhova együtt megyünk, kézenfogva, vagy kart karba öltve. A fiúk ezen is vihognak és csúfolódnak, de hát róluk már elmondtuk a véleményünket. Feljárunk egymáshoz, kipróbáljuk anyu rúzsát, kölnijét és suttyomban elolvassuk apu régi leveleit, amelyek többnyire így kezdődnek: Drága, egyetlen kis bocibogaram. Ezen megint rengeteget kell röhögnünk.

Néha összeveszünk, többnyire mindenféle csacsiságon. Azon, hogy melyikünknek van szebb hangja, hosszabb szempillája és arányosabb alakja. Egyikünk sem Szófia Loren, de nem is akarunk az lenni, mert Lorennek csak botrányai voltak, barátnője viszont talán egy sem. Persze KOMOLYAN még nem vesztünk össze, és nem is fogunk. Legfeljebb néhány percig, óráig nézünk át dühösen egymás feje fölött. Azután egy pillanat alatt összeborulunk és azt mondjuk: soha, SOHA többé. Te vagy a LEGJOBB barátnőm és az is maradsz, még anyukakorodban is. És majd elmeséljük a gyerekeinknek, hogy VOLT EGYSZER két kislány, akik jóban-rosszban összetartottak, és két ujjal végig tudták mutogatni egymásnak a mohácsi vészt.

DÉSI PÉTER
FOTÓ: GAÁL

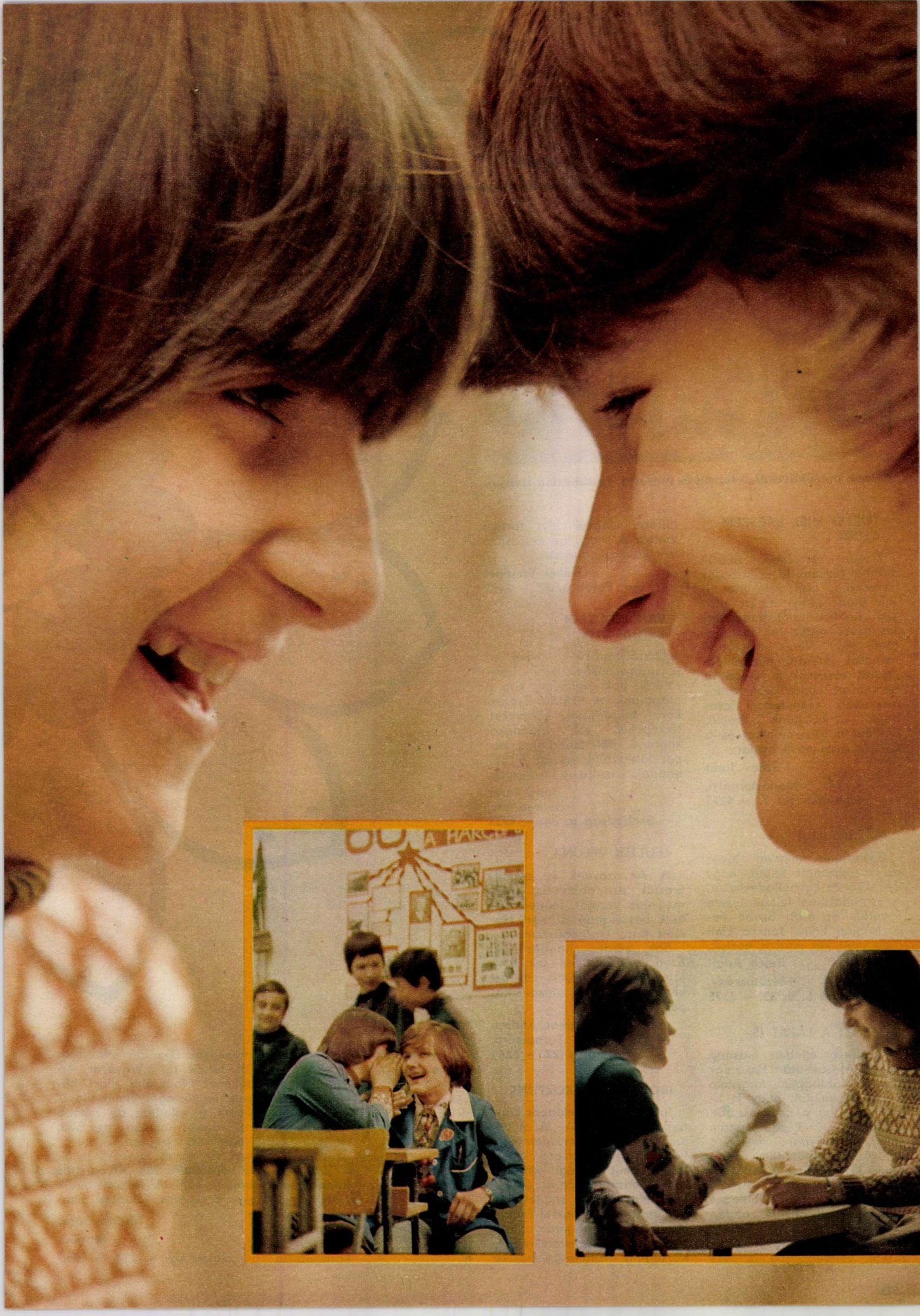

A mi

Színes, mozgalmas a mi világunk és az a legszebb benne, hogy a színeihez, értékeihez magunk is a két kezünkkel, tetteinkkel járulunk hozzá. Ezek a levelek is erről beszélnek . . .

A tánc mezőkövesdi, a tapsot és mosolyt Tiszakeszin kapjuk

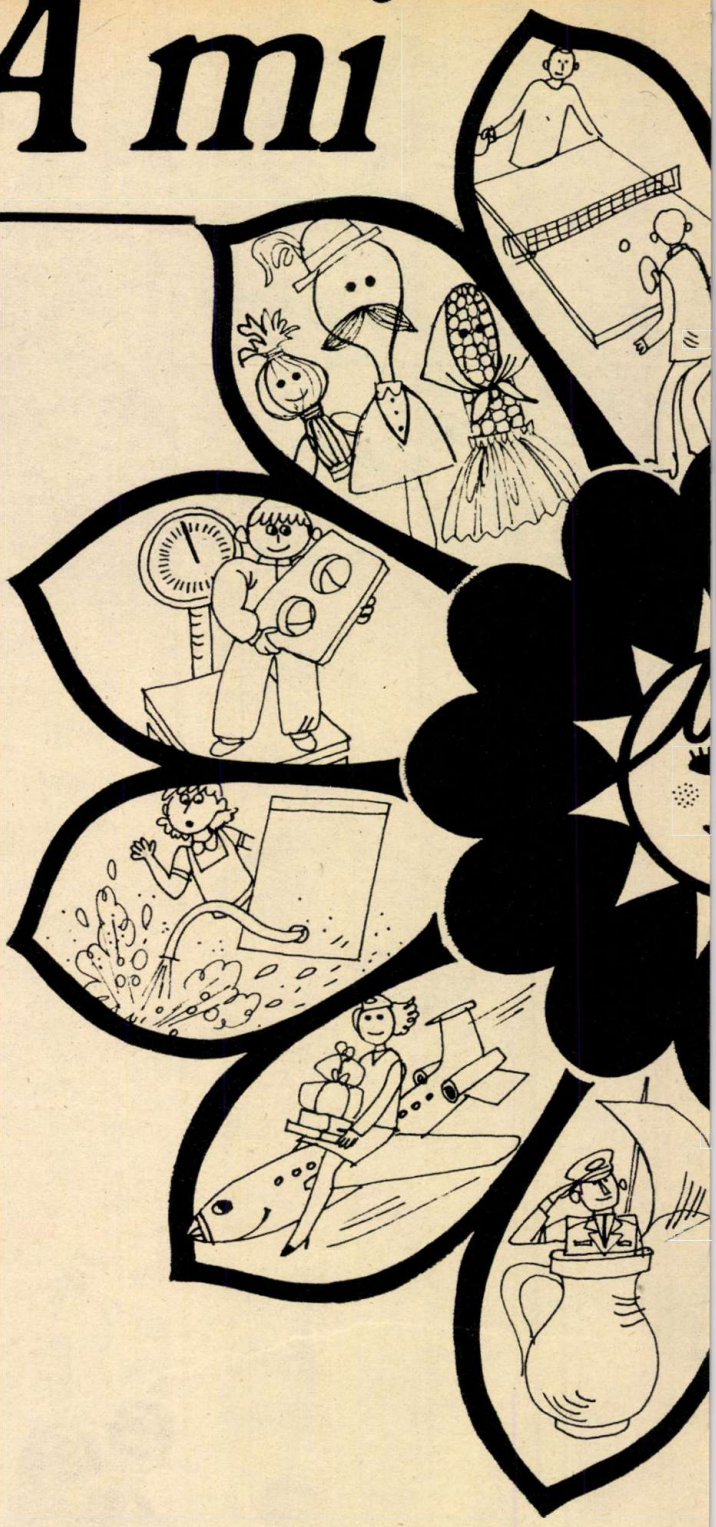

TÖKFEJ MISI, BABSZEM CSISZI

Csupa termésből készült bábbal léptünk fel a bábosok versenyén. Első játékunk címe után: „Misi malac utazik", a Misi malac bábegyüttes nevet vettük fel. Osztályfőnökünk, Veres Istvánné nemcsak játszani, mindenféle figurát készíteni is megtanít bennünket. Lopótökből, rózsabogyóból, tökmagból, csuhéjból is készítünk bábokat, például a Misi malacot és a Csiszi-Csuszi nevű nyulat.

Szűcs Judit
Monostorpályi, Landler tér 7. — 4275

MÁZSÁS FIÚK

Csapatunk minden tagja azt a feladatot kapta, hogy gyűjtsön 20 kg hulladékvasat. A csapatotthon felszerelésére fordítjuk az árát. Szabó Feri, Matina Ervin, Jancsó Emil több mint két mázsát hoztak.

Reich Antal
Mezőtárkány, Kossuth L. u. 25. — 3375

ÚSZOTT A LAPÁT IS

Majdnem minden másnap mosok. Mosás után Bip vagy Komfort öblítőben forgatom meg a holmimat, hogy jó illata legyen, s csak azután centrifugázok. Kezdő voltam még a mosásban, amikor a kifolyó alá elfeledtem vödröt tenni. Úszott még a lapát is. Ezen ma már csak nevetek.

Nem vágyom különleges ruhákra, mert nekem minden alkalomra másik van. Amikor hazajövök az iskolából, átöltözöm, vendégségbe is más ruhába megyek. Azt tartom fontosnak, hogy az évszakhoz is alkalmazkodhassak.

Gyökér Erzsébet
Sur, Petőfi u. 37. — 2889

VAN EGY LÉGI BRIGÁDUNK

Osztályfőnökünk cikket írt a cigánygyerekek nehéz helyzetéről. Sok segítséget kap a csapatunk. A MALÉV Tyereskova brigádjától könyveket, térképeket, sok ajándékot kaptunk. Két csodálatos napot tölthettünk együtt a brigáddal, s azóta is levelezünk.

Bardi Teréz
Beregdaróc, Szabadság u. 34. — 4934

LEÜLTEK VELÜNK

A mi szavunk is számít! Éreztük ezt abból is, hogy megyénk vezetői leültek velünk beszélgetni az egri Hámán Kató Úttörőházban.

Sok kérdés hangzott el azon a napon, és sok dalt, játékot is tanultunk. Mi azt kérdeztük, hogy mikor kapunk új iskolát.

Farkas Andrea
Tarnaméra, Boconádi u. 22. — 3284

ÍRÓVAL TALÁLKOZTUNK

Jutalomból emléklapot kaptunk és viselhetjük „A művészet barátja" címet, mert részt vettünk egy író-olvasó találkozón, amit községi könyvtárunk rendezett, sőt az előkészítésben is sokat segítettünk. Bemutattuk Kiss József László írónak előbb a járás, majd Mezőcsát nevezetességeit. Községünk különösen büszke a régi fazekasmesterekre, mi pedig arra is, hogy sokat olvasunk.

Földi Katalin
Mezőcsát, Petőfi u. 33. — 3450

MACERÁLNI TILOS!

Érdekes üzemlátogatáson voltunk a VIDEOTON egyik részlegénél. Nagyon finom gépekkel dolgoznak itt. Olyan is akadt, amelyik gyakran elromlott. A karbantartó munkások egy idő után táblát tettek rá. „Vigyázat, érzékeny! Macerálni tilos! Közelében levegőt venni tilos!" Talán a véletlen, de inkább az alapos munka az oka, hogy azóta a gép jól működik. Az egyik szerkezetet mi is kipróbálhattuk. Különleges írógép volt. A leütött betűk egy képernyőn jelentek meg.

Tihanyi Sára,
Tengőd, Dózsa Gy. u. 314. — 8668

világunk

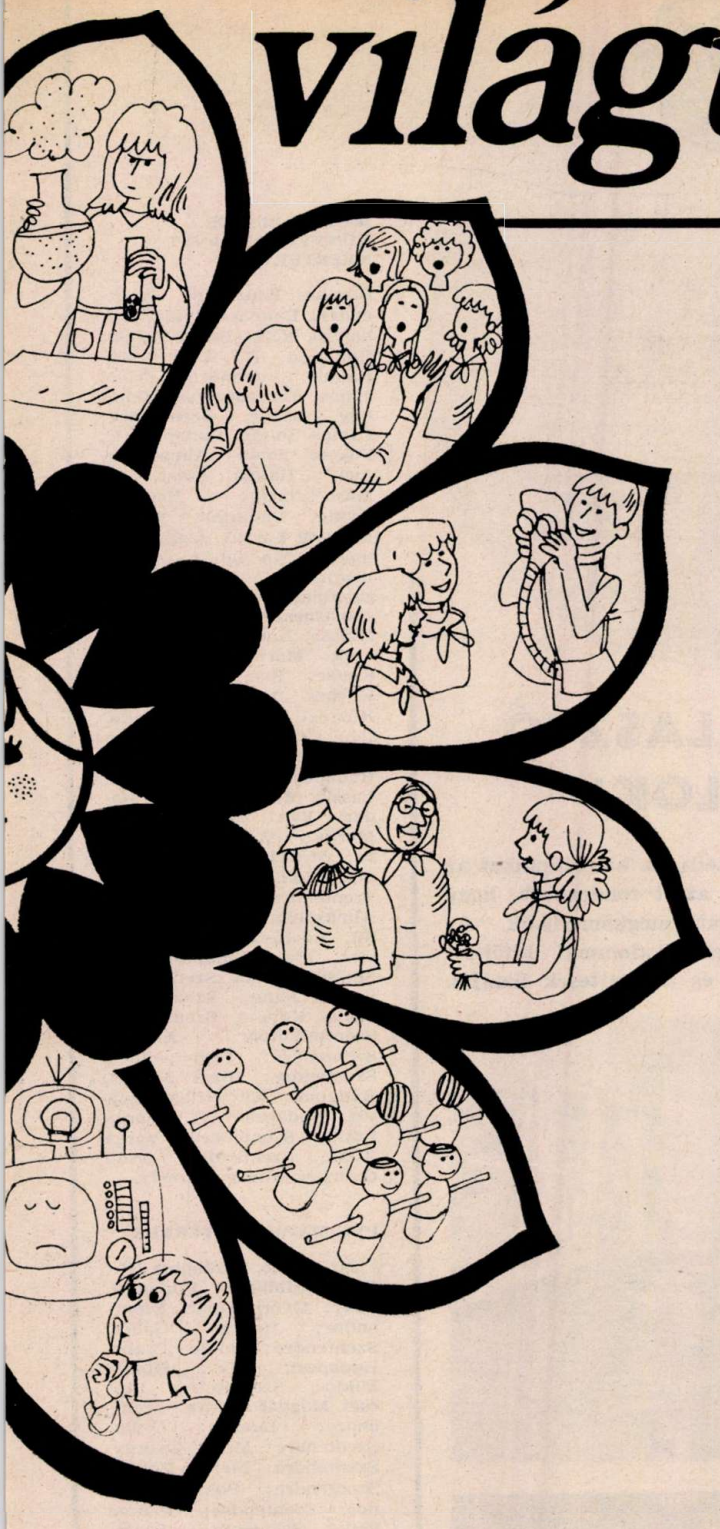

A citerahangnak különös varázsa van

KÓRUS A TISZA-PARTON

Vándorserleg, aranyoklevél! Sokan versenyeztünk érte a Szentes járási IV. kórusfesztiválon.

Mennyit gyakoroltunk, mégis izgalommal kezdtük!: „Kiöntött a Tisza a partjára . . .”

Óriási taps és az első díj volt a jutalmunk.

Nagy Ágnes
Mindszent,
Központi Általános Iskola — 6630

MOSOLYOGVA, KEDVESEN!

Elrendeztük az asztalokat, virágot tettünk a vázákba, így vártuk a vendégeket a művelődési ház nagytermében.

Idős néniket, bácsikat köszöntöttünk. Citerazenekarunk népdalokkal, a kicsik mondókákkal, a nagyobbak versekkel, játékos műsorokkal, táncosaink népi tánccal. Ott voltak községünk vezetői is, akik sok segítséget adnak az öregeknek.

Jólesett nekünk, hogy igazgatónőnk valamennyiünket megdicsért a műsorért, és nagy-nagy öröm, hogy az idős emberek azóta is mosolyogva, kedvesen köszöntenek bennünket.

Gyenge Katalin
Tiszakeszi,
Lőcsei út 7. — 3458

FOCIT KAPTUNK

A KAEV gyáregységének Pattantyús szocialista brigádja már sokat segített az iskolánknak. Egyik szombat délután a gyár klubtermébe hívtak meg bennünket — újvárosiakat. Vidám vetélkedővel és csábító díjakkal vártak. Jutalmul focit, társasjátékot és asztalitenisz ütőket kaptunk, amit a brigád vásárolt.

Barcsi Zita
Mezőtúr,
Újvárosi Általános Iskola — 5400

NAGYON VÁRJUK

Úttörőgárdista vagyok, a munkásőr rajhoz tartozom. Osztálytársam, Stáber Gyuri édesapja segít nekünk a felkészülésben. Ő gépkocsivezető és már tíz éve munkásőr. Megígérte, hogy az egyik tavaszi gyakorlatra elvisz bennünket is. Már nagyon várjuk. A gázálarcokat is felpróbáltuk. Nem volt könnyű mulatság, mégis jót nevettünk, amikor a furcsa maszkokban imbolyogtunk egymás előtt.

Géczi Andrea
Eger,
Berzeviczi u. 25. — 3300

KÉNPOR A POHÁRBAN

Érdekes kísérletet végeztünk a természetkutatók szaktárgyi versenyén.

Üvegpohárba homokot, kénpor és rézgálic oldatát kevertük. Szét kellett választani a három anyagot. A víztisztítás kiválóan sikerült. Nemzeti parkokat, természetvédelmi területeket és arborétumokat soroltunk fel.

Izgalmas és szép feladatnak tartottam azt is, hogy be kellett számolni arról, mit tehetünk a természet védelméért.

Végh Tamara
Rózsaszentmárton,
Mező Imre út 4. — 3033

BEÁLL KÖZÉNK

Egyik vasárnap asztalitenisz-versenyen vettünk részt. KISZ-esek és úttörők versenye volt, Apró Feri bácsi, a Tsz párttitkára vezette.

Győztem is, de végül a tsz anyagkönyvelőjétől kikaptam. Ez nem szégyen, sőt jóleső érzés együtt sportolni és dolgozni a felnőttekkel. Apró Feri bácsi negyvenéves, de úgy mozog köztünk, mint a legjobb barátunk. Sok munkája mellett esténként ott van a klubban is, és beáll közénk játszani. Az csak természetes, hogy ha megkérdi, ki akar a község szépítésében segíteni, mi rögtön jelentkezünk.

Festő Antal
Pusztaszer,
Kossuth u. 71. — 6769

1. Hány gyáregysége van a Papíripari Vállalatnak?
1. 10 gyáregysége
2. **15 gyáregysége**
x. 16 gyáregysége

2. Hányféle papíráru található a háztartásokban?
1. 10 darab
2. **100 darab**
x. 500 darab

3. Miből készül általában a papír?
1. Pamutból
2. Műszálból
x. **Fából**

4. Hol hasznosítható a leggazdaságosabban a hulladékpapír?
1. csomagolás céljára
2. **papírnak való újrafeldolgozás céljára**
x. tüzelés céljára

5. Hol állítottak elő először papírt?
1. Szovjetunióban
2. Finnországban
x. **Kínában**

6. Hol van az ország ma is működő legrégibb papírgyára?
1. Szolnokon
2. **Diósgyőrben**
x. Csepelen

7. Melyik állat készíti a fészkét a papírhoz hasonló szerkezetű anyagból?
1. Fecske
2. **Darázs**
x. Strucc

8. Mi a papír legfontosabb alkotórésze?
1. Celluloid
2. **Cellulóz**
x. Fa

9. Miért telepítik a gyárakat folyó mellé?
1. **gyártása vízigényes**
2. tiszta levegő szükséges a gyártáshoz
x. a papírtekercset vízzel mossák tisztára

10. Hányszor kell egy évben papírt gyűjteni?
1. negyedévenként
2. félévenként
x. **egész éven át**

11. Melyik iparághoz tartozik a papíripar?
1. Vegyipar
2. **Könnyűipar**
x. Nehézipar

12. A Papíripari Vállalat melyik gyáregységében gyártják a füzeteket?
1. Lábatlani papírgyár
2. **Fűzfői papírgyár**
x. Dunaújvárosi papírgyár

13. Melyik szerinted a jobb minőségű papír?
1. Fatartalmú
2. **Famentes**
x. hazai félfamentes

13+1. Melyik popegyüttes vezet a Magyar Ifjúság slágerlistáján?
1. Mini
2. P. Mobil
x. **Piramis**

LÁNYOK–FIÚK

Vár benneteket a Papíripari Vállalat tizennégyezres kollektívája.

— A 8. osztály elvégzése után cellulóz- és papírgyártó, vagy papírfeldolgozó szakmában szerezhettek szakmunkás képesítést Dunaújvárosban, a korszerű szakmunkásképző iskolánkban.

— Középfokú szakmai végzettséget és érettségi bizonyítványt szerezhettek Budapesten, a Than Károly Vegyipari Szakközépiskola papíripari tagozatán.

PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

Köszönjük, hogy megtekintettétek kiállításunkat az Üttörő Áruházban, melyet azért rendeztünk, hogy pályaválasztási gondjaitokat megkönnyítsük. Az alábbiakban közöljük az ez alkalommal kitöltött telitalálatos szellemi totót és a nyertesek listáját.

50—50 FORINTOS KÖNYVUTALVÁNYT NYERTEK:

Barabás Zsuzsanna, Szentendre; Batovits Gyula, Budapest, XXI.; Budai Zoltán, Budapest, II.; Cseke Mariann, Szentendre; Csőke János, Dunaújváros; Dombay Gábor, Szentendre; Fábián Zoltán, Budapest, I.; Fekete Jolán, Almásneszmély; Hatola Tibor, Almásneszmély; Hegedűs Gyula, Budapest, XVIII.; Horváth László, Almásneszmély; Iván Ildikó, Almásneszmély; Jávó Erika, Szentendre; Kálmán Ildikó, Almásneszmély; Keresztény Zsuzsa, Budapest, II.; Korcsok Mária, Szentendre; Kovács Éva, Halásztelek; Kovács Judit, Szentendre; Kőszegi Péter, Budapest, IX.; Krózser Ágnes, Budapest, XIV.; Krózser József, Budapest, XIV.; Macher László, Budapest, XI.; Madari Éva, Budapest, II.; Marinov Márta, Szentendre; Ménkü László, Budapest, XXI.; Mihályi Zoltán, Szentendre; Molnár István, Almásneszmély; Pintér Judit, Fűzfő-Gyártelep; Selsicz Ida, Budapest, II.; Spindler Erika, Szentendre; Szabó Ágnes, Szentendre; Szalai Katalin, Szentendre; Szentmiklóssy András, Szentendre; Tóth Ágnes, Szentendre; Utasi Miklós, Budapest, XI.; Utasi Szilvia, Budapest, XI.; Varga Ildikó, Szentendre; Varga Zsolt, Szentendre; Vidli György, Almásneszmély.

PVC-MAPPÁT NYERTEK:

Flász Ildikó, Budapest, II.; Guba Ildikó, Budapest, XIV.; Győri Tibor, Szentendre; Hanrán Gábor, Szentendre; Ivicze Csaba, Budapest, XIV.; Kunya Miklós, Szentendre; Lipcsei Magyar István, Szentendre; Luoztig Csilla, Szentendre; Mezei György, Szentendre; Méreg Zoltán, Szentendre; Pohanyi János, Szentendre; Pancza Erika, Szentendre; Szentpéteri András, Budapest, XI.; Sziráczki Zita, Budapest, XIV.; Szöllősi Eszter, Budapest, XIV.; Tábori Edit, Budapest, XI.; Varga Albert, Szentendre; Vén Csaba, Dunaújváros; Vén Zsolt, Dunaújváros; Vincze László Budapest, XIV.

A nyereményeket postán küldjük el.
A nyerteseknek gratulálunk!

Papíripari Vállalat
személyzeti-oktatási
főosztály
Budapest XXI.,
Alma u. 42. — 1215

JÁZSÁR ISKOLÁJA 6

7 JÁZSÁR ISKOLÁJA

SZELIM, DZSALAL, HALIT A BARÁTAIM IS ÍGY JÁRTAK... VELÜK IS ELBÁNT JÁZSÁR...

KINT VANNAK AZ UTCASAROKON, NEM MERNEK BEJÖNNI!...

ÉJSZAKA, AMIKOR RAJTAKAPTÁL BENNÜNKET JÁZSÁR KINT VÁRT A TEHERAUTÓVAL!...

MEHMED HIVD BE A FIÚKAT! ÖK IS GYÓGYÍTÁSRA SZORULNAK.

URAM EZ A TE HÁZAD. TE HIVD BE ÖKET!

MINT A TÉPETT MACSKÁK ÚGY NÉZTEK KI A FIÚK...

A DZSINNEKET GONDJAIMBA VETTEM S MIUTÁN MEGVIGASZTALÓDTAK, BESZÉLNI KEZDTEK. ZSÁKMÁNY NÉLKÜL NEM MERTEK VISSZAMENNI JÁZSÁRHOZ

JÁZSÁR TOLVAJ-ISKOLÁJA A MECSET MÖGÖTT VAN

FELHÍVTA DOKTOR TEFWIKET...

..AZ EMBEREK NEM NAGYON TÖRŐDNEK A DZSINNEK PROBLÉMÁIVAL...

JUSTICE KOCSIJA DÉLUTÁN MEGÁLLT A MECSET MÖGÖTTI KIS UTCÁBAN...

..ÚGY TŰNT MINTHA 4-5-6 JUSTICE FOGNÁ KÖRÜL...

AZ OSTOR LÁNGNYELVKÉNT CSAPÓDOTT...

JUSTICE AZONBAN FÜRGÉBB VOLT AZ OSTORNÁL... KIRÁNTOTTA JÁZSÁR KEZÉBŐL...

9 JÁZSÁR ISKOLÁJA

A „MESTER" FOGSÁGBA ESETT...

..UGYANEKKOR ÚJSÁGÍRÓK, TV-SEK CSOPORTJA ROHANT AZ UDVARBA. DR. TEWFIK RIASZTOTTA ŐKET...

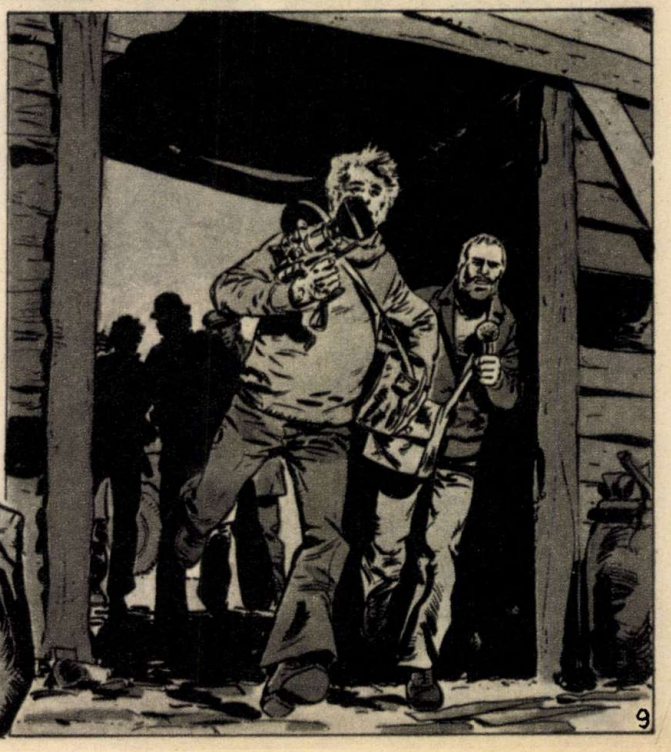

COPYRIGHT EDITION VAILLANT

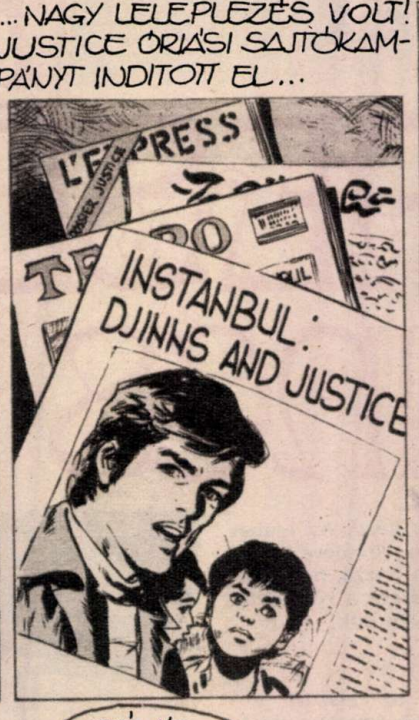

VÉGE

A MESÉNEK NINCS VÉGE

Jancsi és Juliska történetét mindannyian ismerjük, de talán nem mindenki gondol arra, hogy a mesék e két gyermeke ezekben a napokban ünnepli 175. születésnapját. Ebből az alkalomból kerestük fel őket az Üveghegy mögött, ahol a kurta farkú kismalac végzi mezőgazdasági tevékenységét...

Jókívánságainkat azonban torkunkra forrasztotta az a körülmény, hogy meglehetősen válságos időpontban érkeztünk, midőn éppen kiéleződött közöttük az évszázados barátság. Úgy döntöttünk tehát, hogy jobb a békesség, és a néma szemlélődésre korlátoztuk tevékenységünket.

*

Juliska néni szúrós tekintettel nézett az erdő felé, és e pillanatban szívből örültünk, hogy nem minket vár. Egyszerre János bácsi tűnt fel az úton, egy nyaláb rőzsével a hátán. Éreztük, hogy fergeteges dolgok vannak készülőben...

— Már megint rőzse! — recsegett Juliska néni. — Nem igaz, hogy nincs más abban a nyomorult erdőben! De te... Összeszedsz néhány gallyat, és diadalmasan hazajössz.

— Na de, Juliska! — dorombolt az öreg.

— Csak egy dolgot nem értek, kedves János. Hogy mi a fészkes fenének totyogsz ki nap mint nap az erdőbe. Miért?

— Hogyhogy miért? Természetesen rőzséért.

— Már negyven mázsa rőzsénk van. Nem zavar...?

— Öö... nézd. Az ember gondoljon a jövőjére. Semmi kedvem hozzá, hogy akkor is hordjam a rőzsét, ha majd megvénülök.

*

Másnap az elszórt kenyérmorzsák nyomán mi is kilopóztunk az erdőbe, az idős Jancsi után. Erről a morzsadologról, úgy látszik, nem tudott leszokni. Egyenesen a Vasorrú Bába mézeskalács házikójához ment.

— Nicsak, nicsak! — örvendezett a Bába, és olyan volt a hangja, mint amikor üvegcserepek őrlődnek két malomkő között. — Régen láttalak, Jancsi fiam. Nagyon rágós lehetsz már... Legfeljebb kocsonyának tudnálak megfőzni, de hát ahhoz már meleg az idő.

— Nem kifejezetten ezért jöttem — tájékoztatta Jancsi. — Hanem az én nehéz természetű Juliskám végett.

— No! — vihogott a Vasorrú. — Ő sem lehet már mai csirke. Pedig valamikor igazán ennivaló teremtés volt... Há-há!

— Jobb adni, mint kapni! — intette kissé türelmetlenül Jancsi a vidám banyát. — Ezúttal kérni jöttem... Csak te segíthetsz rajtam, öreganyám!

— Nincs szerencséd, bár öreganyádnak szólítottál. Sajnos egy betevő falat sincs a háznál, amit megoszthatnék veled...

— Itt már csak a csoda segíthet.

— Miféle csoda, édes fiam?

— Elsősorban az, hogy legalább egy percig ne gondolj a kajára. A világ sokkal színesebb ennél.

— És másodsorban? — gyanakodott a Vasorrú.

— Tudod, Juliska nagyon határozott teremtés. És unja a rőzsét, szeretné, ha néha-néha mást is vinnék neki.

— Most mondd! — gúnyolódott a boszorka. — Nem elég, hogy ott a rőzse, még kívánságai vannak. Felháborító...!

— Ugye! — reménykedett a vén Jancsi kissé együgyűen. — Tehát segítesz?

— Menj csak, menj! He-he-he. Majd összeszedem magam. Talán képes vagyok még egy-két kisebb csodára. Menj...!

*

Jancsi még sokáig hallotta a Vasorrú gúnyos hahotáját, de az erdőszélen csodálatos ékszert talált, és ezért elégedetten és magabiztosan állított haza. Azt hitte szegény, hogy minden rendbe jött, holott most kezdődtek csak igazán a mozgalmas napok. Jancsi ezentúl állandó vendége lett a mézeskalács háznak, mert az élemedett Juliskának egyre újabb és újabb ötletei támadtak. Az ékszert ugyan nem találta csúnyának, de hát ehhez ruha is kell, a ruhához hintó, a hintóhoz kastély.

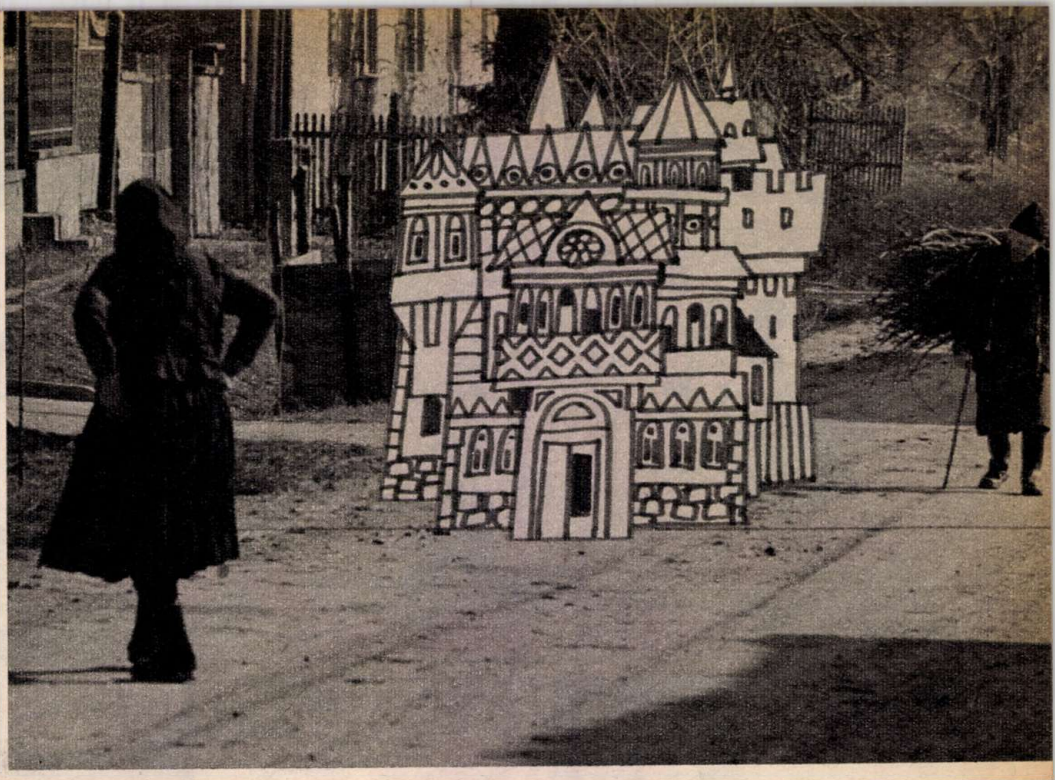

A Vasorrú mindent teljesített, csak a nevetése lett egyre gúnyosabb...

*

— Eh! — legyintett mérgesen egy szép napon Juliska, amikor már mindene megvolt. — Semmit sem ér ez az egész, ha vénségére jut hozzá az ember. Jancsi! Én úgy szeretnék újra gyerek lenni! Te nem...?

— De — mondta Jancsi, mert már elege volt.

És a Vasorrú ezt a kívánságukat is teljesítette, miközben az erdő csak úgy zengett vésztjósló kacagásától. És így történt, hogy Jancsi és Juliska elindultak egy szép napon az erdőbe gombát szedni. Egyszerre csak váratlanul különös házikót pillantottak meg. Mézeskalács volt a teteje, cukor az ablaka, kolbász a kerítése...

Cser Gábor
Fotó: Szalay Béla
Rajz: Görög Júlia

PLACID és MUZO

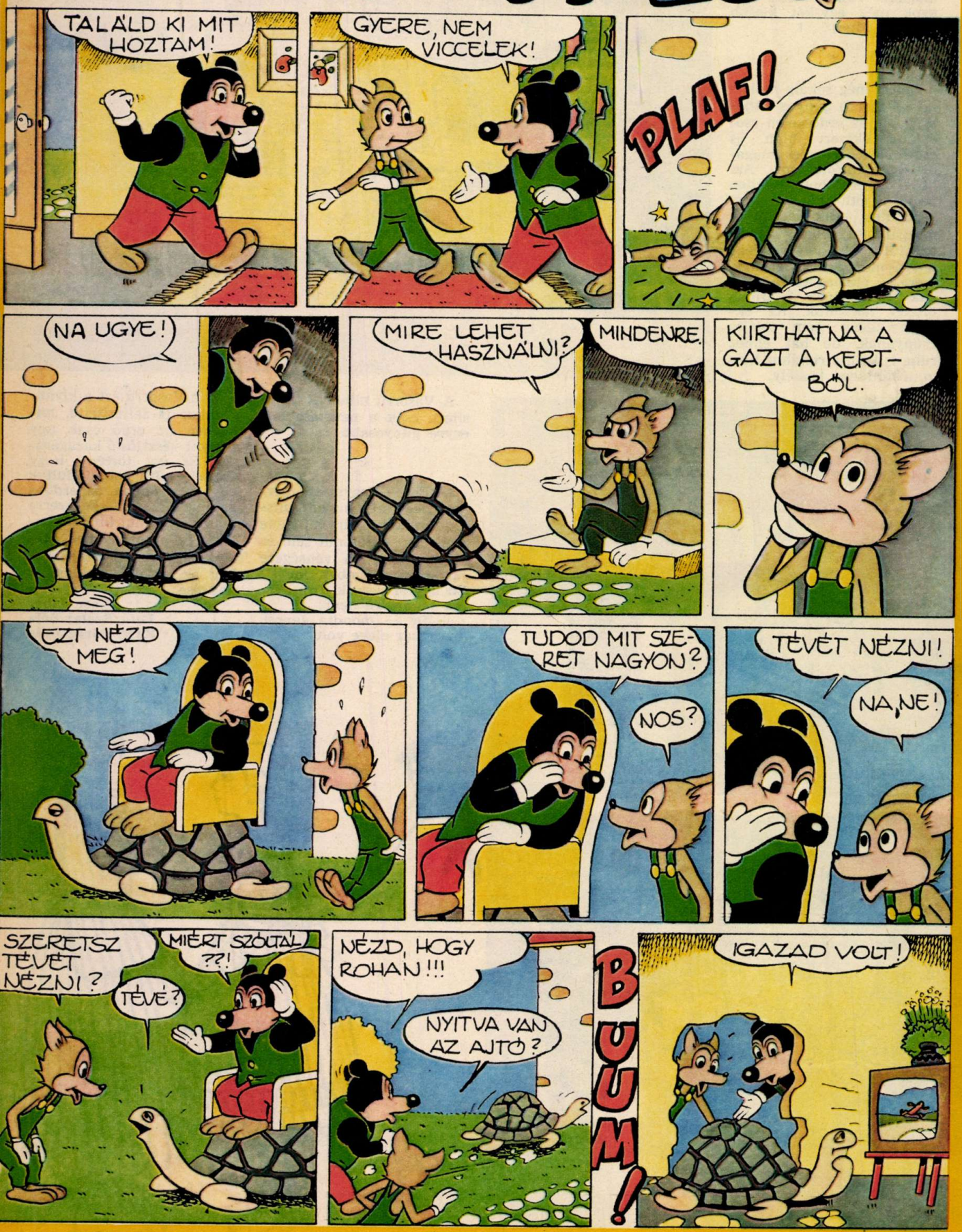

Frösi

UTAZNAK A VADVIRÁGOK

UTAZÁS ÚTLEVÉL NÉLKÜL

A kuckónyi helyiség — az úttörőotthon —, telistele vadvirággal. Mosolygó vadvirágokkal.

Eh, mit is beszélek? Hiszen lányok ülnek körülöttem. Kis közösségük a Vadvirág nevet viseli, és akik ilyen igazi vidám hangulatot tudnak ide varázsolni, azok valóban virágok.

Miért e jókedv? Azt mondják, utaztak, messze földön jártak, szép országot, pompás városokat, kőcsipkés palotákat láttak. És annyi, de annyi az élményük, hogy el sem tudnák mondani.

Meglepődve nézek végig rajtuk.

— Utaztatok? Hiszen nincs nálatok se bőrönd, se úticsomag...

Jót nevetnek ezen, csak úgy harsog a kis szoba.

— Azon az úton, amelyen mi jártunk, nem kellett se bőrönd, se útlevèl — mondja az egyikük.

— De még csomagolás és vasúti jegyváltás sem — folytatja egy másik.

Kérdéseket fogalmazok magamban. Valóban csak magamban, mert szóhoz jutni ezek között a lányok között...

— Tetszik tudni, úgy kezdődött — mondják vagy négyen is egyszerre —, hogy tavaly októberben Straub Mari beleolvasott a Pajtásba... és egyszeriben olyat rikkantott, mint a hajnali rigó. „Lányok, utazunk!" „Megbolondultál? Hová utaznánk?" „Az NDK-ba!" „Viccelsz?" „Ide nézzetek! A Frösi és a Pajtás közös pályázatot hirdet: Utazás — útlevél nélkül... Na, jöttök? Ha nem, akkor én egyedül megyek."

És mentek! — Az úttörőszobába, egy kis előzetes megbeszélésre. Elképzelem, hogy milyen lehetett ez a megbeszélés! Senki sem értett semmit, mert mindenki mondta a magáét. Persze, hisz lányok! Méghozzá nyolcadikosok! És ne felejtsük el: Vadvirágok! (Szegény fiúk, akik ezekkel járnak egy osztályba! Talán nem is véletlenül választották a „Mókus" nevet...)

Egyszerre beszéltek — és egyszerre cselekedtek is. Trum Zsuzsinak eszébe jutott, hogy van egy nagynénikéje, aki már Berlinben is volt idegenvezető. Ő lesz majd a segítőtárs. De hamarosan kiderült, hogy nem kellett beleszakadnia szegény nagynénikének a munkába, mert egyszeriben húsz idegenvezető is akadt. Igaz, hogy nem volt mind nagynéni, de élményt elmondani egy NDK-t járt szomszéd, és még egy utcai járókelő is tud. Mert ezek a lányok szólásmondás szerűen: „fűt-fát megkérdeztek".

No, de így kell ezt csinálni! November végére együtt volt már egy seregnyi NDK-beli képeslap, prospektus, térkép... és annyi adat, hogy „Elbát lehetett volna rekeszteni velük".

Ki tudná megmondani, hogy a gyűjtés volt-e a nehezebb, vagy az, ami utána következett? A képzelt útiterv kidolgozása, amelynek segítségével a képeslapok, prospektusok az NDK térképén a megfelelő helyre kerülnek. Hja, könnyű nekem mindezt egy mondatba sűríteni. Dolgoztam volna velük, néha késő estig vagy olykor a decemberi ködös kora hajnalok idején. Bálint Mariannának „odanőtt" a kezéhez az olló, Kaufmann Andrea ujjait eggyé „forrasztotta" a Technokol, Kövécs Évi álmában is betűket rajzolt, Tóth Ritának, Brotscholl Évinek pedig még az orra hegye is festékes lett.

De ők mindebből a nagy fáradtságból mit sem éreztek, mert közben annyit beszéltek és annyit nevettek, hogy... (sajnos nem találok hozzáfogható hasonlatot).

No, de az a fő, hogy elkészült a nagy mű: egy olyan szép album, amelynek a lapjai a Német Demokratikus Köztársaság alakját formázzák. Élő térképek ezek, amelyek legalább annyit tudnak mesélni a testvéri országról, mint a Vadvirágok élményeikről.

Az élménybeszámoló közben hogy, hogy nem: pillanatnyi csend támadt és én kapva kaptam az alkalmon.

— Ide figyeljetek kedves herendi Vadvirágok (a 3062-es számú József Attila Úttörőcsapat ékes virágszálai)! Azért jöttem el hozzátok, hogy megmondjam az örömhírt: a pályázat nemzetközi zsűrije nektek ítélte az első díjat!

Úgy gondoltam: eget verő „hurrá" követi a bejelentésemet. Ehelyett... legnagyobb meglepődésemre csak annyit láttam, hogy felcsillannak a szemek, meg hogy: mosoly települ

Ilyen szorgalommal vette ki részét mindegyikük a térképes oldalak elkészítéséből

UTAZNAK A VADVIRÁGOK

Az „Utazás – útlevél nélkül" című pályázatunk nyerteseinek névsorát a 63. oldalon közöljük.

az arcokra. Szóval: amolyan elégedettség féle...

— Hát nem örültök? — néztem rájuk megdöbbenve.

Susmus itt, susmus ott... Végül egyikük kiböki:

— Tetszik tudni... annyi munka van ebben... meg aztán oly sokszor végiglapozgattuk, mielőtt postára adtuk, hogy... hogy úgy éreztük: csakis elsők... közé...

— Pssszt! — vágták el a mondat végét a többiek. Hogyisne, még azt mondanák rólunk, hogy beképzeltek vagyunk. Az igazság csupán annyi: bíztunk a munkánkban!

— Értem, értem. — Akkor hát nekem már csak annyi a mondanivalóm: Jutalomképpen a nyáron egy hétre a valóságban is elutazhattok az NDK-ba!

Ekkor tört ki az eget verő hurrá. Talán még most is tart.

Füleki János
Fotó: Gaál Zoltán

A pályaművet a zsüri már értékelte. A lányok most csak azon töprengenek: mit lehetett volna esetleg másképpen csinálni...

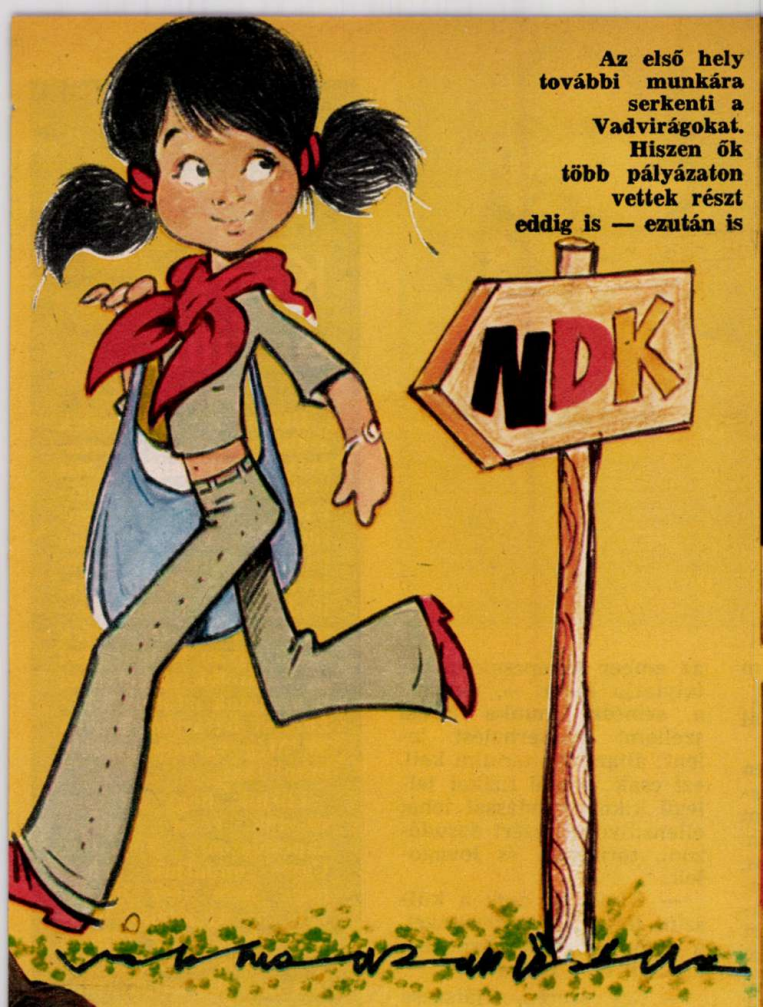

Az első hely további munkára serkenti a Vadvirágokat. Hiszen ők több pályázaton vettek részt eddig is — ezután is

Most is terveznek, de az már a nyári, igazi utazás előkészülete

Íme, a győztes pályamű. A fiúk — a Mókusok — is odaálltak mögéje. Annak idején ugyanis segítettek a lányoknak

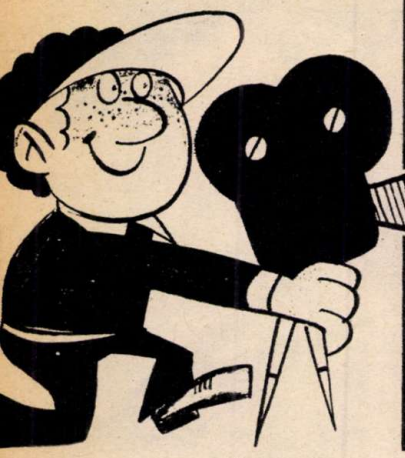

A KÉT BENKŐ

Benkő Gyula és Benkő Péter. „Van-e, ki e (két) nevet nem ismeri?" A negyvenes évek elején nagyanyáitok szíve repesett az örömtől, ha Benkő Gyula alakja feltűnt a filmvásznon. Manapság pedig ti ragadtok tollat, hogy megírjátok Péternek: mennyire tetszett ebben vagy abban a szerepben. Mindnyájunknak természetes, hogy látjuk őket színházban, filmen, televízióban, halljuk hangjukat a rádióban; hozzátartoznak életünkhöz.

— Vajon számukra is magától értetődő-e, hogy ezt a hivatást választották?

— Mindig a színi pályára készültem — mondja Benkő Gyula. — Érettségi után azonnal bekerültem a Színiakadémiára, s miután megkaptam a diplomámat, a Vígszínházhoz szerződtem, ahol immáron negyven éve szolgálok. Természetesen a pályakezdésem nem volt zökkenőmentes, hiszen fiatal színész korában még nincs tisztában az ember azzal, hogy mit érhet el. Szerencsés voltam, mert évek során rengeteg szép, nekem való feladatot kaptam.

Benkő Péter már hétéves korában felvevőgép elé állt a „Fel a fejjel" című film forgatásakor.

— Soha nem gondoltál más foglalkozásra?

— Nálam sok minden szóba jött, kevésbé egyértelműen kezdtem a jövőm tervezését, mint édesapám. Volt, amikor állatorvos, majd biológus, később pedig tengerész akartam lenni. Végül mégis a színészi pályán kötöttem ki, mert itt mindenféle lehet az ember. Az érettségi után hamar bekerültem a főiskolára, ahol még éreztem: nem döntöttem véglegesen; nem tudtam, hogy maradok-e ezen a pályán. Mert ehhez nagy szerencse kell, ami kezdettől fogva mellém is odaszegődött. Főiskola után a József Attila Színházba kerültem, hatodik éve pedig a Thália Színházban „tartom a frontot".

— Önök mindketten nagyon népszerű emberek. Sok levelet kapnak-e és van idejük a válaszolásra?

— Én már sajnos nem vagyok abban a korban, akinek a kamaszlányok szívesen írnak levelet — mondja Benkő Gyula. — De Péter postája igencsak megemelkedik egy-egy film vagy televíziós szereplés után. Ilyenkor nagymamája küldözgeti szorgalmasan a kislányoknak a dedikált fényképeket. Sajnos mi, színészek kevés szabad idővel rendelkezünk. Nincs rá időnk, hogy kérdésekre, tanácskérő levelekre személyesen válaszoljunk. Így hát a levélíróknak csak egy fényképpel kedveskedhetünk.

— Mivel töltik szívesen szabad idejüket?

— Mindketten sokat olvasunk, „kutyázunk", vadászunk.

— Apróságokkal próbál az ember kikapcsolódni — folytatja Péter —, ugyanis a színészi munka óriási szellemi megterhelést jelent: állandóan tanulni kell, ezt csak valami fizikai jellegű kikapcsolódással lehet ellensúlyozni; ezért dzsudózom, tornázom és lovagolok.

— Kívülálló csak a külszínt látja, a népszerűséget, a csillogást. Valójában nem könnyű ez a pálya!

— Egy szerep eljátszása tulajdonképpen olyan folyamat, amit nem lehet megszakítani — mondja az idősebb Benkő. — Állandó testi-lelki készenlétet igényel. Nem lehet egy pillanatra sem kilépni ebből a készenléti állapotból. Óriási önuralom szükséges hozzá.

— Egy élsportoló rövidebb-hosszabb ideig versenyez, aztán abbahagyja, s választ egy állandó foglalkozást — mondja Péter. — A színész mindig tovább akar jutni, úgy érzi, hogy még nem ért fel a csúcsra. Jó erőnlétet kell magának biztosítania, élsportolóként kell edzenie magát a későbbiek folyamán is.

— Közösen felléptek már?

— Sohasem forszíroztuk különösebben a közös szereplést, elvégre nem szükségszerű, hogy apa és fia együtt játsszon, családi színházat csináljon. Persze, ennek ellenére nagyon jó dolog volt, hogy Szinetár Miklós „Az erőd" című filmjében partnerek lehettünk — mondja Benkő Gyula.

Ehhez a pályához — éppúgy, mint az összes többihez, amire egy ember az életét teszi —, elszántság kell, megismerni és szeretni kell és nem szabad visszariadni az áldozatoktól sem.

Szendi Horváth Éva

A MOKÉP új pályázata

Könyv és film

Bizonyára emlékeztek a Pajtás január 4-i számában megjelent „Mit szeretnék látni a moziban?" című pályázatunkra. Nagyon sok olyan pályamű érkezett, amelyekben azt javasoltátok, irodalmi alkotásból készült filmet szeretnétek látni. Olyan történeteket is küldtetek, amelyeket ti magatok írtatok. A beküldési határidő: április 30. Még várunk további munkákat.

Látjuk, hogy szívesen vesztek részt filmmel kapcsolatos pályázaton. Úgy gondoljuk tehát, hogy nem lesz hiábavaló, ha új játékot indítunk, hiszen az 1979-es év számos filmmeglepetést ígér. Új pályázatunkat örsöknek hirdetjük meg. Címe: KÖNYV ÉS FILM.

Várjuk írásos munkáitokat, amelyekben összehasonlítjátok az olvasás élményét a filmélménnyel. Szívesen vennénk, ha megírnátok, miért tetszett jobban esetleg a könyv a róla készült filmnél — vagy fordítva. Hogyan segít tanulmányaitokban az olvasás, milyen új ismeretekkel, felfedezésekkel találkoztok a film segítségével?

BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ: május 17. (Cím: MOKÉP Sajtó- és Propagandaosztály, Bp., Báthori u. 10. — 1054.)

Nyeremények: 1000 Ft-os könyvutalvány és öt filmszakkönyv, továbbá társasjátékok, hanglemezek.

*

A keresztrejtvény sikeres megfejtői között színészfotókat és filmplakátokat sorsolunk ki.

BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ: május 5.

Címünk: MOKÉP Sajtó- és Propagandaosztály, Budapest, Báthori u. 10., IV.em. — 1054.

LOLKA ÉS BOLKA A FÖLD KÖRÜL

Szines, szinkronizált lengyel rajz-játékfilm

Rendezte: Wladyslaw Nehrebecki és Stanislav Dülz

Hajnalka

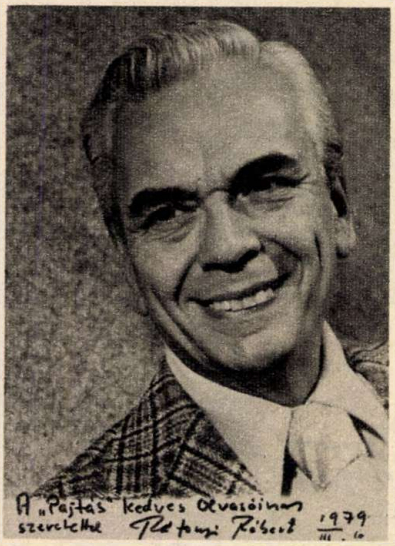

Az általános iskolában még nagyon kevesen tudják, hogy milyen pályát választanak. Sőt, vannak olyanok is, akik még a gimnázium elvégzésekor sem döntik el pontosan, hogy „mihez is akarnak kezdeni". Rátonyi Hajnalka nem sorolható ezek közé. Ő már általános iskolás korában színésznőnek készült.

— Mikor léptél fel először közönség előtt?

— Tízéves koromban, 1965-ben. A „Családlátogatás" című tévéműsorban, melynek műsorvezetője Brachfeld Siegfried volt. Petőfi Sándor: „Anyám tyúkja" című versét mondtam el.

— Tanáraid, osztálytársaid büszkék voltak rád?

— A műsor után mindenki gratulált, és én akkor nagyobb zavarban voltam, mint a felvétel alatt.

— Legközelebb mikor léptél fel ismét?

— Egy év múlva a „+ 1 fő" című műsorban szerepeltem, testvéremmel Robival és édesapámmal. Énekeltünk és táncoltunk. Eltettem a műsorról szóló kritikákat. Ez azóta szokásommá vált, minden cikket, képet kivágok, és albumba ragasztom.

— Megnézhetem?

— Természetesen. Erről a műsorról Kürti László azt írta a Film-Színház-Muzsikában: „Rátonyi kislánya a tehetség már most felismerhető pazar bőségével beszélt, táncolt és énekelt."

— Mi következett ezután?

— Szintén közös fellépések. 1967-ben „A lufi", majd az 1967. évi szilveszteri műsorban egy vidám szerep. Amikor ezt a felvételt sugározták, mi már Amerikában voltunk.

— Ha jól tudom, ez volt az első külföldi fellépésetek . . .

— Igen. Másodszorra 1971-ben léptünk fel Amerikában, akkor már másodikos gimnazista voltam. Elég nehezen engedtek el az iskolából, hiszen tanév közben, három hónapig tartott.

— Merre jártatok?

— Majdnem minden nagyvárosban jártunk, ezenkívül Kanadában (Montrealban és Torontóban) vendégszerepeltünk.

— Milyen találkozásra emlékszel a legszívesebben?

— Találkoztunk Sammy Davis-szel, aki Amerika és a világ showszínpadának koronázatlan királya.

— Ez idáig mindig édesapáddal léptél fel. Mi volt az ő véleménye arról, hogy színésznő akarsz lenni?

— Nem nagyon lelkesedett. De engem már nem lehetett lebeszélni.

— A főiskolai felvételnél segített az a tudat, hogy édesapád elismert színész?

— Bár az első „nekifutásra" fel-

Rejtvény egy filmről

A vízszintes 1. és a függőleges 25. sorok megfejtéséből egy nevezetes dátumot ismersz meg. A függőleges 53. egy jól ismert űrhajós neve. Ha ezt tudod, akkor már csak a vízszintes 107. sor megfejtését kell megismerned. Mindezt írd fel egy postai levelezőlapra és küld el a MOKÉP címére.

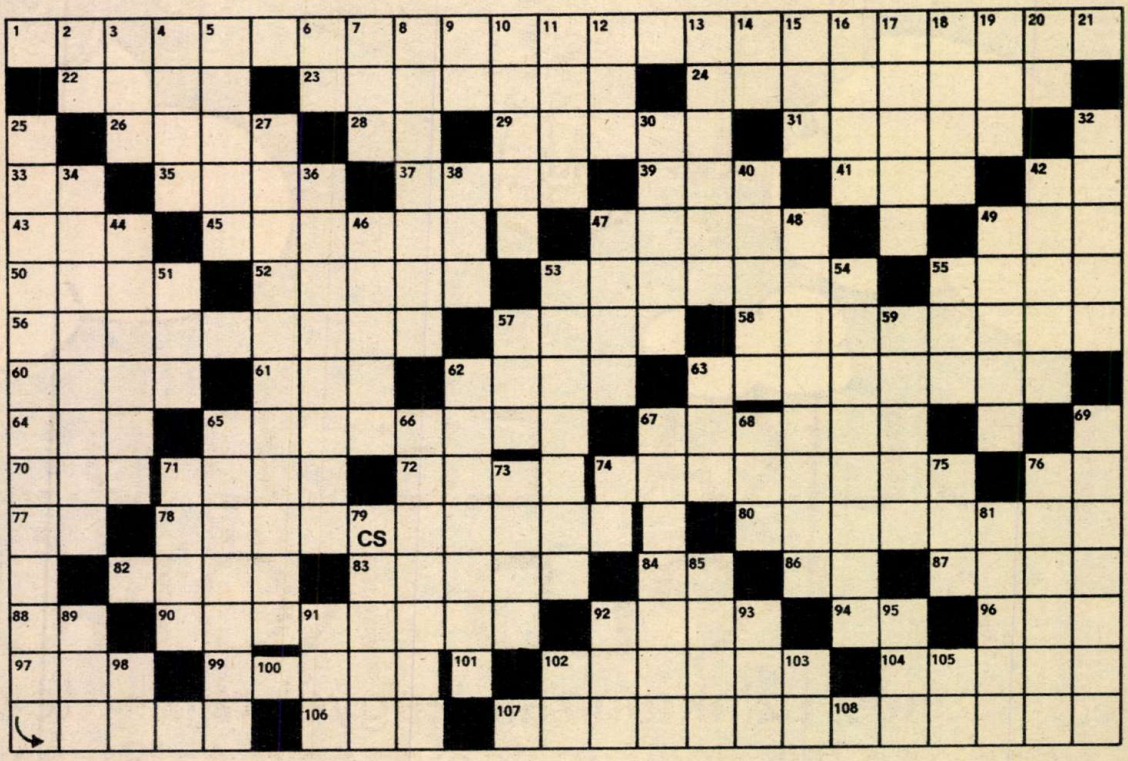

vettek, de úgy érzem, hogy éppen az ismerős név miatt nagyobb követelményeket támasztottak velem szemben. Természetesen én sem Rátonyi Róbert kislánya akartam maradni, hanem önálló, tőle független ember.

— Láthattuk egy nagy sikerű tévésorozatban is.

— Igen, Szabó Magda „Abigél" című regényéből készült sorozatban kaptam szerepet.

— Gyerekkorodban melyik film volt a kedvenced?

— Walt Disney „101 kiskutyá"-ja. Ezt a filmet mindig szívesen megnézem.

— Ha jól tudom, neked is van kutyád?

— Igen. három kutyánk volt, ma már csak egy van, Snupi.

— Mik a terveid?

— Amíg a színházi évad tart, a Vidám Színpadon lépek fel. Nyáron az ORI rendezésében balatoni turnén veszek részt, majd Ausztráliába megyünk vendégszerepelni édesapámmal együtt.

— Ismét közös műsorotok lesz?

— Egy-két régi számunk kivételével önálló műsort állítottunk össze.

— Édesapád nem vehetett részt beszélgetésünkön, mert filmet forgat. Előtte azonban adott egy fényképet. Tőled is kérünk.

— Nagyon szívesen adok.

— Köszönjük, a Pajtás olvasói nevében!

József Aranka

A vihar fia

Az ausztrál tengerparton, egy csöndesnek tűnő lagúna közelében él Tom tízéves fiával, Mikekal. Világuk romantikus, életmódjuk ősi. Halászatból tartják fenn magukat. Szegényes faházuk közelében természetvédelmi terület húzódik. Környezetük legkisebb változása is befolyásolja létüket.

A tilalom ellenére gyakran irtják a pelikánokat a vadászok. Mike barátra lel Fingerbone-ban, a nomád bennszülöttben. Kettejük barátsága akkor mélyül el igazán, amikor három árva pelikánfiókát találnak. Fingerbone törzsének mondája a pelikánoktól származtatja az emberiséget, ezért különösen tiszteli ezt a madárfajt. A legkedvesebbet elnevezik mister Pecival-nak, „aki" soha nem hagyja el őket.

Mister Pecival, a pelikán egy bajba jutott hajó négytagú legénységének nyújt segítséget. A vízből kimentett emberek nagyobb összeget ajánlanak fel az apának, így lehetőség nyílik a városba költözéshez, s Mike is elkezdheti iskolai tanulmányait.

De mi lesz Pecival-lal? A fiút leginkább ez a kérdés foglalkoztatja . . .

A VIHAR FIA színes, szinkronizált ausztrál film. Tom: Peter Cummins, a fia, Mike: Greg Rowe. A filmet Henri Safran rendezte.

VÍZSZINTES: 1. Történelmi nevezetességű dátum. (Folyt.: függ. 25.). 22. Királyi ülőke. 23. Apránként halad előre. 24. Összetett kontinens. 26. Alak. 28. Azonos mássalhangzók. 29. Levelet csináltak. 31. Valódi. 33. Egymásután betűk az abc-ben. 35. Ide megy a levél, névelővel. 37. Angol mértékegység. 39. RTE. 41. Kor betűi keverve. 42. Be párja. 43. Pisztolyban is van, fordítva. 45. Eric . . ., amerikai író (1897—1943). 47. . . . Adél, balett-táncosnő. 49. Egyházi ember. 50. Izomrögzítők. 52. Ilyen nagyszülő is van. 53. Sebesen. 55. Bács-Kiskun megyei nagyközség. 56. Modern jármű jelzője lehet. 57. Air . . . 58. Szétadagolja. 60. Fordított filmszínház. 61. EEV. 62. Színészek segítője. 63. Női név. 64. Italfajta, népiesen. 65. Térképre. 67. Nagy művészek megszólítása. 69. Oxigén. 70. Nem mögötte, egyik fele. 71. Átkarol. 72. Színre közepe. 74. Most. 76. Klór. 77. Képző. 78. Kisebbé tesz. 80. Vadon élő madár. 82. Sivatag hajója. 83. Füzeten. 84. A vízsz. 82. közepe. 86. YI. 87. Minden helyzetből van . . . 88. Kutya. 90. Berakták. 92. Gubós növény. 94. Játékvezetők Testülete. 96. Nap betűi keverve. 97. Nem férfiak. 99. Jer! 101. Foszfor. 102. Agyafurt. 104. Tésztaféle. 106. Gyakori családnév. 107. **Űrhajózással kapcsolatos szovjet film címe.**

FÜGGŐLEGES: 2. Zita egynemű betűi. 3. Becézett Erika. 4. . . . Scott. Népszerű orgonaművész. 5. KO. eleje. 6. LA. 7. Fizikai mértékegység. 8. Döbrögi uramra jellemző. 9. Kettős betű. 10. Szikla. 11. Rideg. 12. Tál keverve. 13. Kutyanév is lehet. 14. Arany vegyjele. 15. Három oroszul. 16. Filmes munkatárs. 17. A menyecske. 18. Európai ország. röv. 19. EII. 20. Gallium. 21. Ittrium. **25. A vízszintes 1. folytatása.** 27. Mecseteket. 30. Nem erről. 32. Cipész fája. 34. Rápillantott. 36. Liza . . . színésznő és énekesnő. 38. Attila becézve. 40. Hulljon! 42. Nem a jobb keze. 44. Rabindranath . . . Nobel-díjas költő. 46. Félős. 47. OYIO. 48. Táncdalénekesnőnk. 49. Helyettesítő. 51. Közlekedési és Postaügyi Minisztérium. 53. **A Vosztok—1 űrhajó utasa.** 54. A függ. 44. kapta. 55. Szil egynemű betűi. 57. Fordított italnév. 59. Aki . . . , az talál, ford. 62. Egyfajta elemzés. 63. AEL. 65. Egyik éltető elemünk névelővel. 66. Színészünk: . . . Ádám. 67. Felfelé mozdít. 68. SEV. 69. Harci mén, ford. 71. Pici kutyus. 73. . . .-lap, nyomtatott áramkör készítésére használják. 74. Vízsz. 94. 75. Gallium, kálium. 76. Mézet, lekvárt tartanak benne. 79. Kislányra mondják. 81. Hasznos madár. 85. Testrész. 89. Tág-e? 91. Eke betűi keverve. 92. Névelős sporteszköz. 92. Mauma . . . , 4208 m-es hegycsúcs. 95. Tamás páratlan betűi. 98. KT. 100. Ittrium. 102. Kettős betű. 103. A vízsz. 62. páratlan betűi. 105. Fordított integetés.

Lolka és Bolka a Föld körül

(Színes, szinkronizált lengyel rajzjátékfilm)

(KÉPÜNK AZ 51. OLDALON)

A tévé képernyője után a mozivásznon üdvözölhetjük régi kedves ismerőseinket: Lolkát és Bolkát. Ez alkalommal egész estét betöltő, színes játékfilmen indulnak Föld körüli útjukra. Ugyanis a neves utazó, a híres Verne-regény hőse, meglepő végrendelettel rukkolt elő: annak jusson minden vagyona, aki még nála is hamarabb teszi meg a Föld körüli utat.

A hír érthetően megmozgatta a két nebuló fantáziáját. Londonba utaztak, hogy elindulhassanak a versenyen. (Mert verseny ez a javából.)

A nagy utazó unokája, a lord, megijed a két kedves sráctól, s bombát dobat a szobájukba. A bomba azonban szerencsére célt téveszt. Hiábavaló a további ármánykodás is. Lolka és Bolka, a két lurkó kerüli meg leghamarabb a Földet. Hőseink elnyerték az egész örökséget, amely nem más, mint egy szigetet, ahol rövidesen egy csodálatos gyermekparadicsomot építenek. (Rendezte: W. Nehrebecki és S. Dülz.)

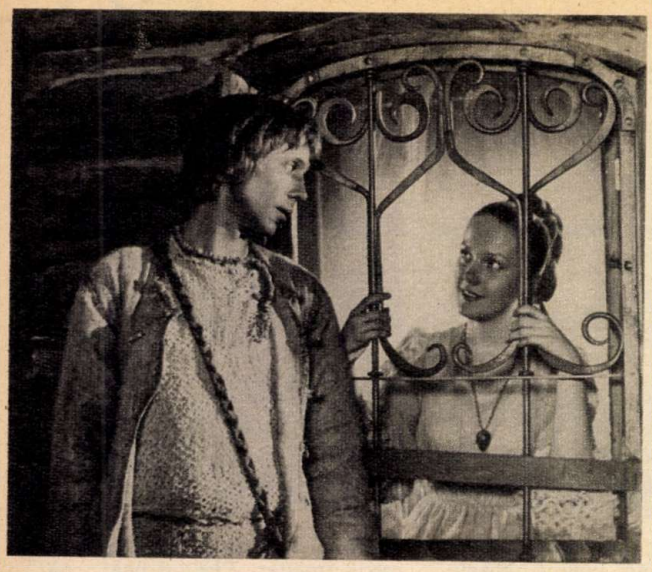

A csodatévő palatábla

Élt egyszer egy legény, akit Ivanuskának hívtak. Bolondos volt; beszélgetett a virágokkal, bogarakkal, mindenkin segített. Így aztán elnevezték Bolondos Ivanuskának.

Egyszer például segített egy zsákot cipelő öregembernek, aki ettől úgy megijedt, hogy súlyos zsákját a földön hagyva elmenekült. A batyu tömve volt aranynyal, ezüsttel. A temérdek kincs Marko Botatijé, a dúsgazdag kereskedőé volt. Ivanuska visszavitte neki a kincseket, és közben megismerkedett a gazda lányával, Nasztyenkával. Amikor a lány megtudta, hogy apja Ivanuskát meg akarja ölteni túlságos becsületessége miatt, ijedtében megnémult. Ivanuska varázsszert keresett a lány meggyógyításához...

Iván a varázslótól olyan táblát kapott, amelyre addig írhat, amíg a rövid kis kréta tart. A mese szabályai szerint természetesen sikerült a lányt meggyógyítani, azóta Nasztyenka is boldogan él a Bolondos Ivanuska oldalán.

Ivanuska: Oleg Dalj, Nasztyenka: Jelena Proklova. A színes, szinkronizált szovjet mesefilmet Nagyezsda Koseverova rendezte.

A reménység szele

Ausztráliában nemzetközi vitorlásversenyt rendeznek. A „Reménység" nevű szovjet iskolahajó is benevez a versenyre.

A legénység csaknem kizárólag végzős tengerésznövendékekből áll, akiknek az út során be kell bizonyítaniuk rátermettségüket a tengerészéletre. A megálmodott kalandok helyett eleinte csak munka vár rájuk: a hajó fedélzetének takarítása, a vitorla kezelése, a kormányzás, azaz a dolgos hétköznapok.

Tengerész szokás szerint az Egyenlítőnél „Neptunus ünnepére" készülődnek, s mert egyikük ügyetlenül használja a biztosító övet, a tengerbe zuhan. Társa utánaveti magát, ám a két fiatalember a felbukkanó cápák miatt életveszélybe kerül...

Majd S. O. S. jelzés érkezik egy közeli szigetről. A szigeten tartózkodó nemzetközi geológus kutatócsoport vulkánkitörés miatt életveszélyes helyzetbe kerül. A „Reménység" megváltoztatja útirányát, és a fiatal legénység, lemondva a vitorlásversenyen való részvételről, a geológusok megmentésére indul.

A színes, szinkronizált szovjet filmet Sztanyiszlav Govoruhin rendezte.

Űrhajós film a mozikban

„Beléptem a pilótafülkébe, melyben a mezők szellőjének illatát éreztem. Beültem a pilótafülkébe, s aztán hangtalanul bezárult az ajtaja.

Ott maradtam, egyedül a műszerekkel, amelyeket már nem nappali fény világított meg, hanem mesterséges fényforrás. Mindent hallottam, ami az űrhajó fedélzetén kívül, az annyira kedves és most különösen drága Földön történt. Elvontatták az acél szerelőtornyot, a felvonóberendezést, aztán nagy csend támadt. Én pedig jelentettem a rádión:

— Föld?... én az űrhajós vagyok. Az összeköttetés ellenőrzését befejeztem...

Közérzetem jó. Indulásra készen állok...

Az órára néztem. A mutatók moszkvai idő szerint 9 óra 07 percet mutattak. Előbb füttyöt hallottam, aztán egyre növekvő dübörgést, éreztem, amint a gigászi űrhajó egész teste remegni kezd, s lassan, nagyon lassan felemelkedik az indító berendezésről." (Részletek ..... naplójából.)

.....: ..... ember az űrben! ..... a neve.

A ..... űrhajóval 108 percet töltött a világűrben!

Ennek az első 108 percnek az előkészítésére fordított mérhetetlenül sok munka, kitartás, szellemi és erkölcsi energia, felkészülés a kozmosz-kirándulásra — többek között

A legszebb ló

Igor tizenkét éves, még általános iskolába jár. Meglehetősen fegyelmezetlen fiú. Reggelente iskolába menet bámészkodik az utcán, álmodozva sétál a folyóparton, és állandóan elkésik az első óráról. Valahányszor megszidják tanárai, értetlen, csodálkozó szemeket mereszt rájuk, majd magába roskadva elbandukol. Úgy tűnik, az iskolai életen kívül megvan a maga külön kis zárt világa.

Egyik reggel, amikor Igor megint elkésett, Borisz Sztyepanovics, a biológia tanár arra kéri, hogy az állatorvosi főiskola egyik ismert professzorát értesítse: Konusz beteg. Konusz: a legszebb ló, hozzá még a legügyesebb is, hiszen Borisz Sztyepanovics több hazai és nemzetközi sikert ért már el vele nyergében. Igor e naptól kezdve állandó látogató lesz a lovardában.

A tanár örömmel látja, hogy tanítványa attól kezdve teljesen kicserélődött. Egycsapásra eltűnt a félénksége, zárkózottsága, nincsenek már elérhetetlennek tűnő álmai. Egyszóval Igor megtalálta a helyét. Rövidesen a sportiskola növendéke lesz. Sokat edz, hogy sportolótársait utolérje. Versenyeken is indítják. Edzője dicséretét is kiérdemli: „Mégis lesz belőled sportlovas, fiam!"

Filmforgatásra hívják Boriszt és sporttársait. Ám a lovak megvadulnak, s csak Borisz nem veszti el a fejét. Mire sikerülne megállítani őket, megbotlik, s hosszú hónapokig viseli a baleset következményeit. Konusz magára marad, sem enni, sem inni nem hajlandó. Igor, az egykor oly fegyelmezetlen fiú menti meg a ló életét. S a tavaszi, sportiskolások közötti versenyen, osztálytársai biztatása mellett, harmadik helyen végez...

Igort, a moszkvai 321-es számú általános iskola diákja, Szasa Szimakin alakítja. A filmet Sztyepan Pucsinjan rendezte.

ez a témája Lev Kulidzsanov filmjének, a „.....-nek".

„Semmi nem fejeződött be. Minden még csak most kezdődik, vége pedig soha nem lesz." — Ciolkovszkij e szavaival fejeződik be a film.

S a film aktualitását az adja, hogy Vlagyimir Ljahov és Valerij Rjumin a Szaljut—6 fedélzetén hetedik hete dolgoznak és Csillagvárosban két magyar űrhajós-jelölt készül az utazásra...

*

Miután a keresztrejtvényt megfejtetted, a pontok helyére be tudod írni az űrhajós nevét, űrutazása dátumát és a róla készült film címét.

DÓ – RE MI AZ?

ZENÉSZ CSEMETÉK

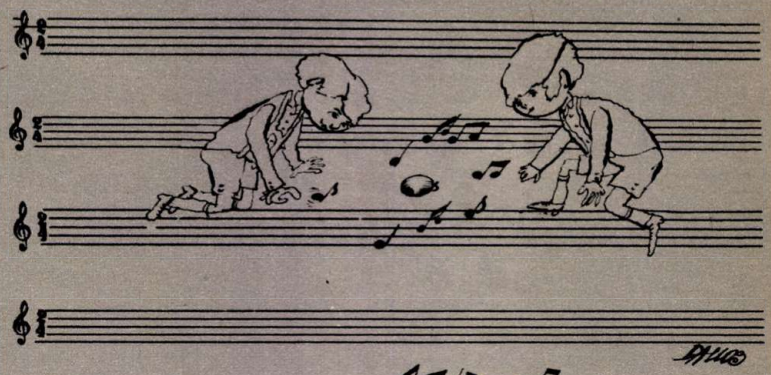

MEGY A VONAT

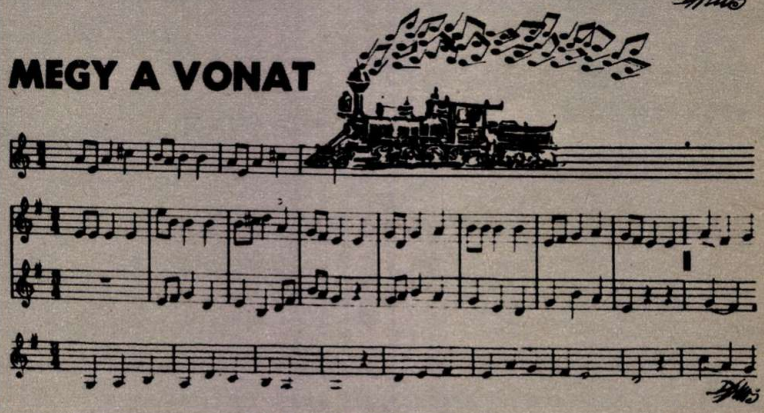

SPORTINDULÓ

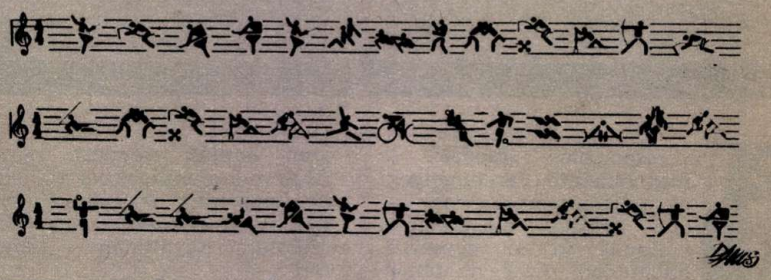

TENGERÉSZ NÓTA

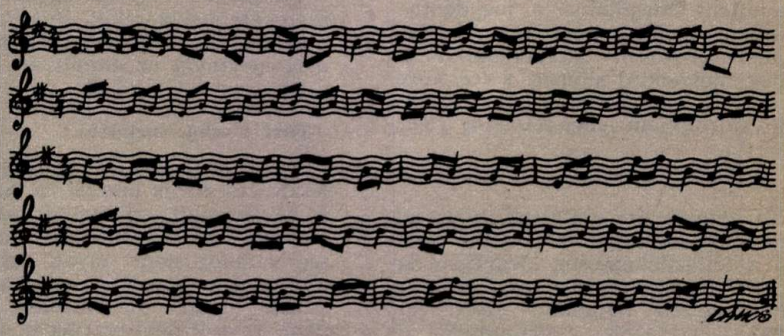

KOMPONÁLÁS

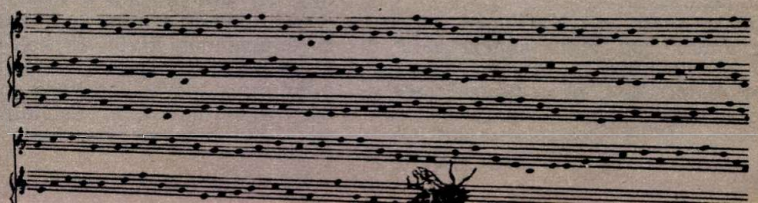

Ki ne szeretne erősebb, gyorsabb, bátrabb, vagy éppen ügyesebb lenni, mint a többiek? Vajon születni kell erre? Fejleszthetők ezek a tulajdonságok egyáltalán, vagy pedig . . .

Kár a gőzért?

Az élsportolók „csodái", a meghökkentő eredmények és teljesítmények nagyjából kétféle magatartást váltanak ki az egyszerű halandóból. Az egyik tábor nekilát, hogy keserves munkával, sok-sok lemondással elérje az elérhetetlent, megdöntse a megdönthetetlennek vélt rekordokat. A másik tábor hosszasan álmélkodik, aztán még mélyebbre süpped a karosszékébe. Kár a gőzért, ezekkel a titánokkal úgysem lehet felvenni a versenyt . . .

*

A tények azt mutatják, hogy eddig még mindig túlszárnyalta valaki a teljesítőképesség „legvégső határát", valaki mindig legyőzte a legyőzhetetlen bajnokot. Mert való igaz a bajnokok csodálatosak, de egyáltalán nem emberfeletti emberek. A bajnokok is gyerekként kezdik . . .

Jó, de hogyan?

Hiszen annyi mindenre van szüksége annak, aki vinni akarja valamire a sportpályán. Erőre, ügyességre, bátorságra, gyorsaságra, meg a jóég tudja még mi mindenre. A szerencsések, a „kiválasztottak" készen kapják mindezt, egyszerűen ilyen tulajdonságokkal születnek. De mit tegyen az, aki gyengének, ügyetlennek, félénknek, vagy lassúnak született? Egyáltalán — tehet valamit . . .?

Hát persze, hogy tehet.

Hallgassuk meg ez ügyben a legilletékesebbeket, akik már bajnokok, de még gyerekek. Hallgassunk meg néhányat az elmúlt év legjobb úttörő sportolói közül!

Turi Csaba, birkózó:

— Az erő? Már hogyne lenne fejleszthető! Jól is néznék ki, ha a két és fél év alatt, amióta birkózok, egy cseppet sem erősödtem volna. Persze a dolog nem olyan egyszerű, mint sokan hiszik: eredj fiam birkózni, majd megerősödsz. Nem, nem, az erőt nem osztják ki a melegítővel együtt. Azt meg kell szerezni, hogy az ember egyáltalán birkózhasson. Egyébként nem nagy ügy. Itt van például a fekvőtámasz. Az égvilágon semmi sem kell hozzá önmagadon kívül. El kell kezdeni. Lehet, hogy ma csak egyet tudsz csinálni, a lényeg az, hogy megpróbáld a másodikat is. És holnap újra . . . Ha már megy a kettő, akkor legyen három a cél, és így tovább. Én például már száznál tartok, de két évvel ezelőtt még én sem tudtam 15—20-nál többet. A másik remek módszer a súlyzó. Persze nem kell mázsákra gondolni. Kis súlyokkal végezzünk minél többször különböző gimnasztikai gyakorlatokat. Később természetesen lesznek speciális gyakorlatok, de kezdetnek, általános erőfejlesztésnek ennyi is elég.

Tóth István, 100 m síkfutás:

— A gyorsaság? Természetesen fejleszthető. Persze nem hanyatt fekve az árnyékban, ennél egy picit kényelmetlenebb a dolog. Elsősorban egy lejtőre van szükség. Nem túl meredek lejtőre, mert azon nem lehet megállni, mint tudjuk. Olyan 15—20 fokosra. A lényeg: lentről kell indulni, méghozzá jó magas térdemeléssel, felfelé. Ravasz tevékenység, kezdetben hamar „elolvad" az ember lába. Ha a futás még nem megy, akkor szép, hosszú, nyújtott lépésekkel is haladhatunk felfelé, ez is célravezető módszer. Talán mondanom sem kell, mindkét gyakorlatot sokszor kell ismételni. A futás meglehetősen igazságos dolog,

az óra kérlelhetetlenül szemedbe vágja az igazságot: eleget edzettél, vagy sem. Most 12 mp-et tudok 100 méteren, de 14 mp-ről indultam. És 100 méteren 2 másodperc — ég és föld!...

Kalmár Zsuzsa, tornász:

— A bátorság...? Hát az attól függ, mit nevezünk annak. Ha a magabiztosságot értjük alatta, hogy valamire minden körülmények között képes vagyok, akkor fejleszthető. Lassan, apránként, fokozatosan. Az új elemnek, a sohasem próbált cselekvésnek teljesen szilárd alapra kell épülnie. Mert akkor nem félsz. És ez tulajdonképpen már maga a bátorság!...

Bolvári Katalin, asztaliteniszező:

— Az ügyesség? Okvetlenül fejleszthető, mindössze egyetlen tulajdonság szükséges hozzá: szeretni kell játszani! Igen, azt hiszem az ügyesség fejlesztése a legkellemesebb gond, mert ha az ember azt csinálja, amit szeret, akkor nyilvánvaló, hogy egyre jobban csinálja. Talán még egy jó tanácsot: ellenfélnek lehetőleg olyan versenyzőt válasszunk, aki legalább olyan erős, mint mi, vagy egy kicsit jobban játszik nálunk. Ha sokkal jobb — az rossz. Az két perc alatt lemos az asztalról, és kész. Az ilyen játék viszonylag kevés örömet nyújt. De az egyenlő partnert, vagy pláne a valamivel jobbat legyőzni... az már igen. Azért érdemes hajtani...!

*

Jó, de ha mindez megtanulható, akkor miért nem világbajnok mindenki?

Három okból: 1. A versenyben — bármilyen különös is —, csak egyvalaki nyer, az összes többi veszít. 2. Az adottságok fejleszthetők ugyan, de ennek ellenére nem mindenki fejleszti. 3. Az adottságok fejleszthetők ugyan, de nem korlátlanul.

Jó, de akkor mégiscsak annak van igaza, aki azt mondja, hogy kár a gőzért!

Igaza lenne, ha a sport egyetlen célja a bajnokság lenne. Csakhogy nem az, még csak nem is a legfontosabb. A legfontosabb az, hogy erősebb, gyorsabb, bátrabb, ügyesebb légy, mint voltál. Elképzelhető ugyanis, hogy ezeknek a „feljavított" tulajdonságoknak a sportpályán kívül is hasznát veheted...

Cser Gábor

TÖPRENGŐ

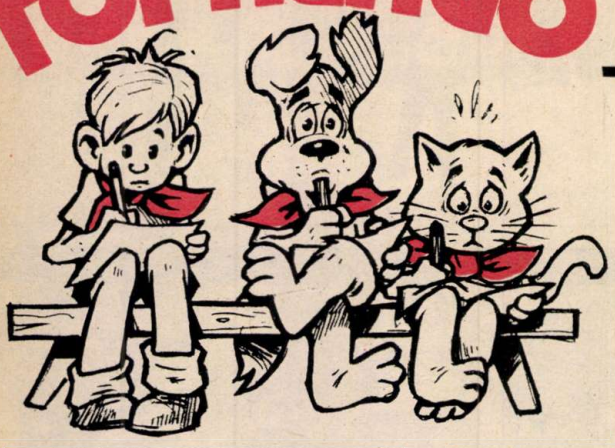

A 11–12. SZÁMOK MEGFEJTÉSEI

Keresztrejtvény: Bazsa, parlagi, gyepü, tavi, baba, tuba, sárga. **Mit ábrázol?:** Kerékpár parkoló. **Egészítsétek ki:** Devecseri, Berzsenyi. **A látszatra:** 3,6. **A rajzon** 1-es = 6 fekete, 2 piros, 2-es = 3 fekete, 5 piros, 3-as = 3 fekete, 3 piros. **Magok:** cigaretták, mákgubó, mákszemek, fémforgács, köménymag, kvarc és pirit kristály, fenyő tűlevél, csigák, madáreledel (fénymag).
Keresztrejtvény: Mariana-árok, Simplon, **Grönland, Elbrusz. Ha a csillagban:** Bánki Donát. **Egy képzeletbeli:** Tavaszi kabát. **Szerszámok:** 1. lombfűrész. **A rajzon:** Pipa, táska, kard, kávédaráló. **Párosítsd össze:** AC, BD, GE. **Egyperces:** Csizmás Kandúr. **Mi ez?** Szelíd gesztenye. **Gokart verseny:** 11.

SZÁM-BÜVÉSZET

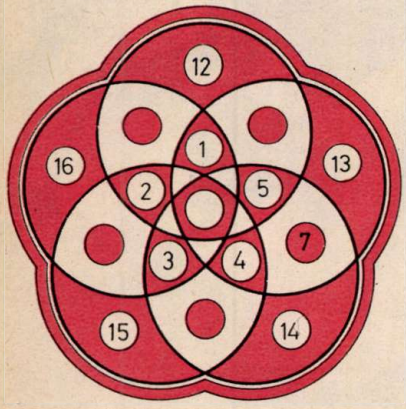

ÍRJATOK A KÖRÖKBE — 1-től 16-ig — olyan számokat, amelyek még nem szerepelnek, mégpedig úgy, hogy a számok összege mindegyiken 47 legyen.

MI EZ? 1. Pávatoll. 2. Cirokseprű. 3. Pitypang.

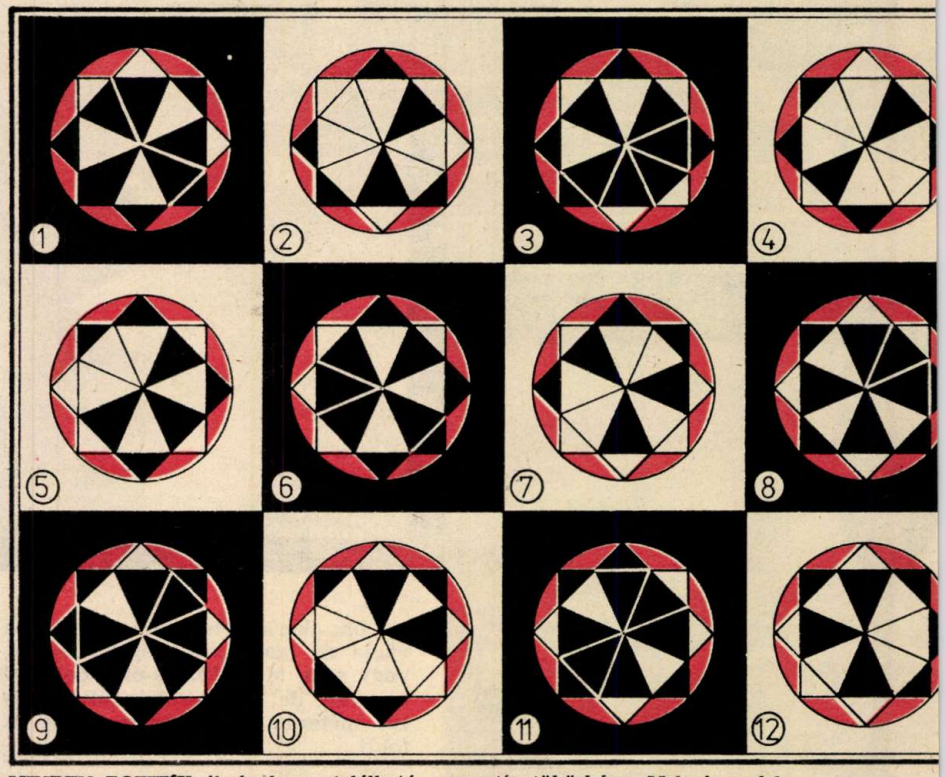

MINDEN POZITÍV ábrának megtalálható a negatív tükörképe. Melyek ezek?

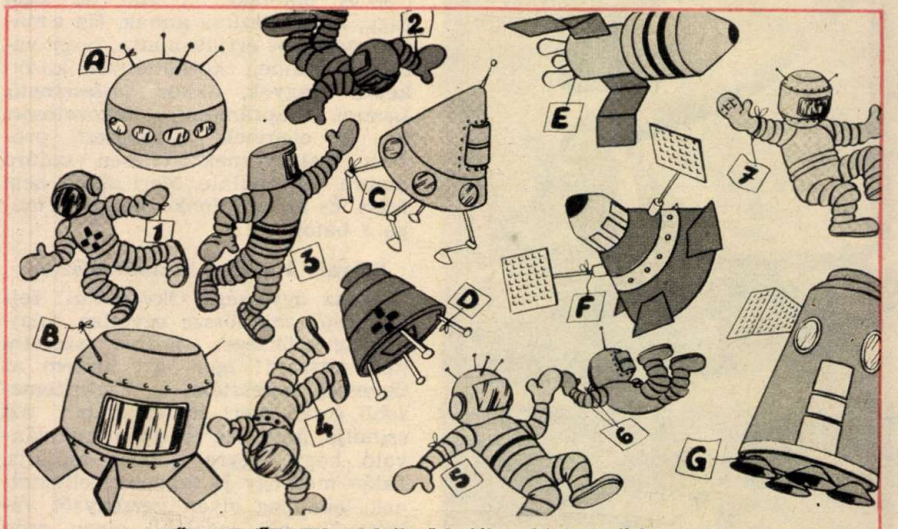

ZÜR AZ ÜRBEN. Melyik űrhajóhoz ki tartozik?

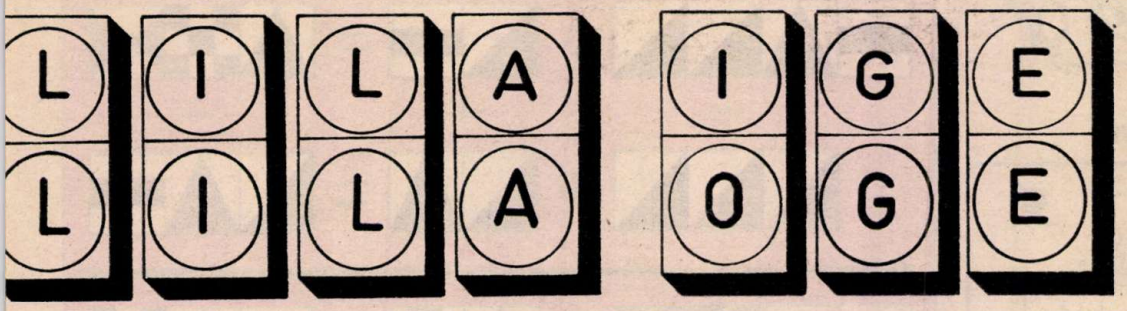

BETŰDOMINÓ: Ha a dominóköveket megfelelő sorrendbe rakjátok, egy híres olasz természettudós vezeték- és személynevét kapjátok megfejtésül. Ki ő?

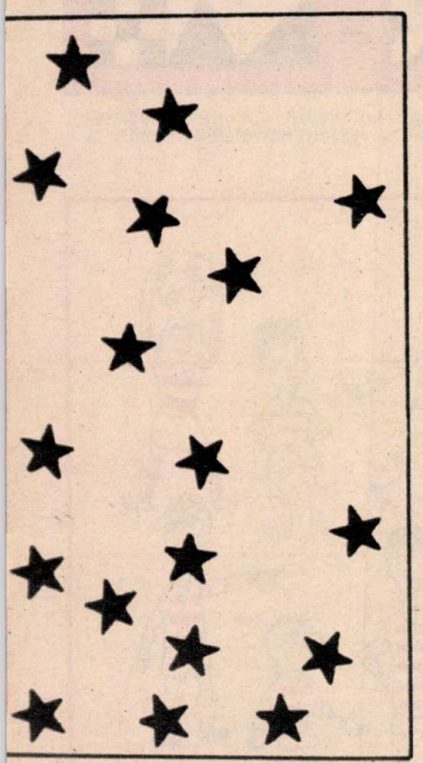

HÁROM egyenessel hat részre oszthatod az ábrát. Minden kis részbe három csillag kerüljön.

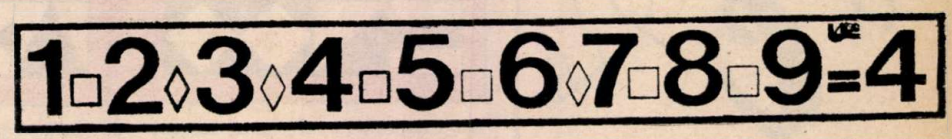

PLUSZ, MÍNUSZ, szer, osztva. Helyettesítsd a négyzeteket és rombuszokat számokkal úgy, hogy a számtani műveletet az eredménynek megfelelően el lehessen végezni. Azonos ábra azonos számot jelent.

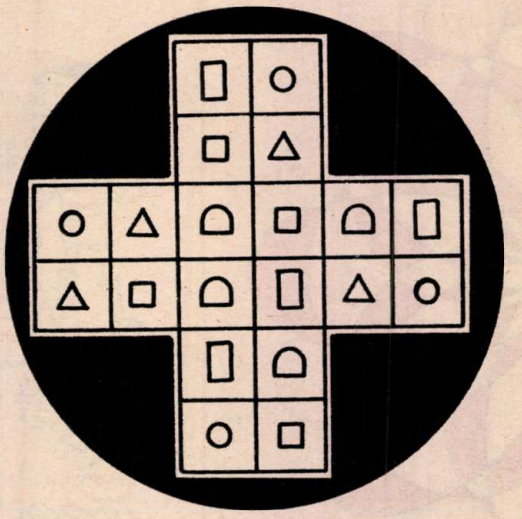

OSSZÁTOK FEL az ábrát két egyenessel egyforma nagyságú és alakú részre úgy, hogy minden részbe öt különböző kis ábra kerüljön.

SAKK

Az alábbi sakkábrán két feladványt közlünk. Az egyikben világos kettő, a másikban három lépésben adhat mattot. De nem áruljuk el, melyik a két- és melyik a háromlépéses, ezt a megfejtés során nektek kell kitalálnotok!

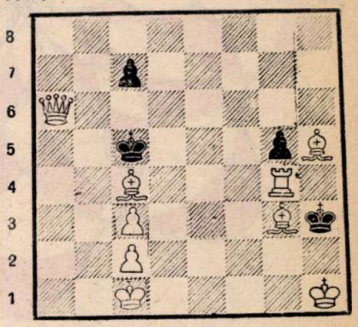

Írjátok meg tehát „C", illetőleg „H" betűkkel jelezve (e két oszlopon állnak a királyok), melyiknek mi a megoldása. A kétlépésesnél elég világos első lépésének közlése, a háromlépésest vezessétek le a mattig. A megoldásokat küldjétek a Pajtás címére, „SAKK" jelzés feltüntetésével.

A március 1-i számunkban közölt H. F. L. Meyer-feladvány egy kicsit fogósnak bizonyult. Megoldása: 1. **Fh2—b8! f3—f2** 2. **Bc2—c7** (feloldja a sötét király pattállását) 2. —, **Kh1—h2** 3. **Bc7—h7 matt!** — A helyes megfejtést beküldők közül könyvutalványt nyertek: Czeglédi Tibor (Budapest), Egri Beáta (Bicske), Kujbus Zsolt (Ózd), és Majoros Beáta (Korlát).

Földeák Árpád

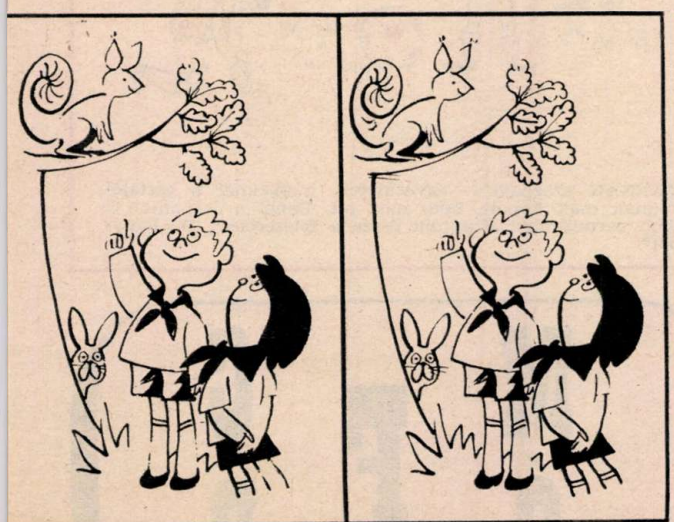

HÁNY KÜLÖNBSÉG van a két rajz között?

BETŰREJTVÉNYEK

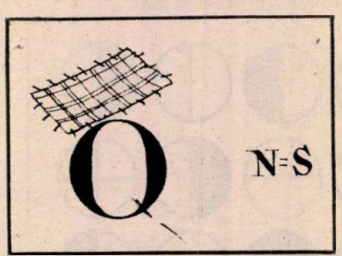

TÖPRENGŐ

MÓKÁSKEDVŰ

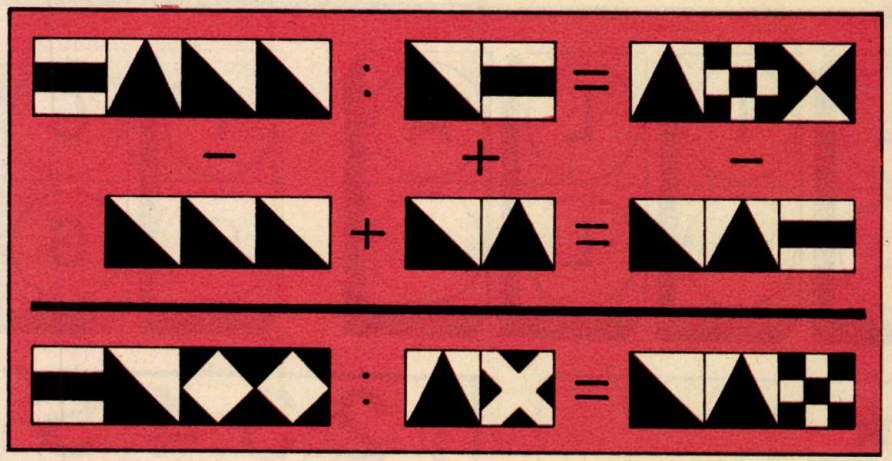

REJTJELEZETT számtani feladat. Az ábrák egy-egy különböző, de mindig azonos számot rejtenek. A függőleges és vízszintes irányban elvégzett műveletek felfedik a rejtjel kulcsát.

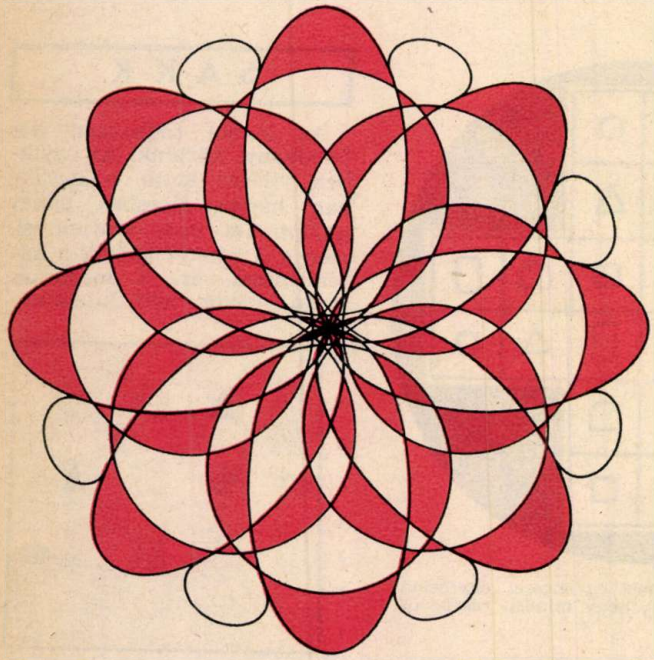

JÓ MEGFIGYELŐ VAGY? Hány kör található az ábrában?

VANNAK szegényebb egyesületek, melyeknél a tartalékoknak csak kopott, fakó mez jut. Ennél a csapatnál is több garnitúrából állították össze a felszerelést. De hányból?

Ebben a számtanpéldában a számokat ábrák helyettesítik. Az egyforma ábrák mindig ugyanazt a számot képviselik. Egy kis logikával alakítsátok át az ábrákat számokká és végezzétek el az összeadást.

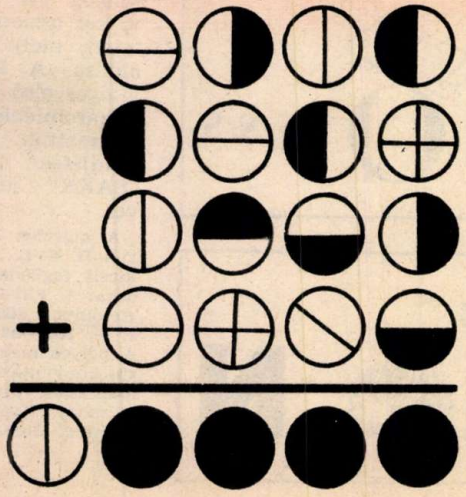

A rejtvények megfejtését csak postai levelezőlapon küldd be! Ha csak két rejtvény tudsz megfejteni – és azok jók –, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson.

Beküldési határidő: április 26.

KÖZMONDÁS TURMIX

Tíz ismert közmondást összekevertünk. Meg tudjátok mondani, hogy szól a tíz közmondás helyesen?

Ahol üres, neked is lesz.
Jobb későn, mint megijedni.
Aki másnak vermet ás, ne vegye magára.
Kaparj kurta, ne keress.
Ki mint vet, úgy alussza álmát.
Jobb ma itt, mint holnap egy tűzok.
Jobb félni, mint soha.
Ki mint veti ágyát, maga esik bele.
Jobb ma egy veréb, mint holnap ott.
Akinek nem inge, úgy arat.

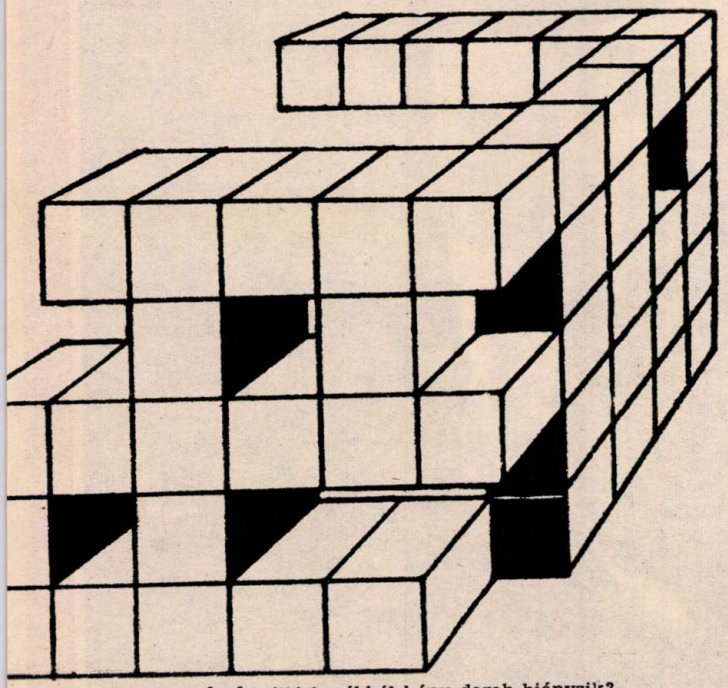

A 180 KOCKÁBÓL álló hasábból hány darab hiányzik?

MI EZ? 1. tengeri szivacs, 2. gomba alulnézetben. 3. alga telep.

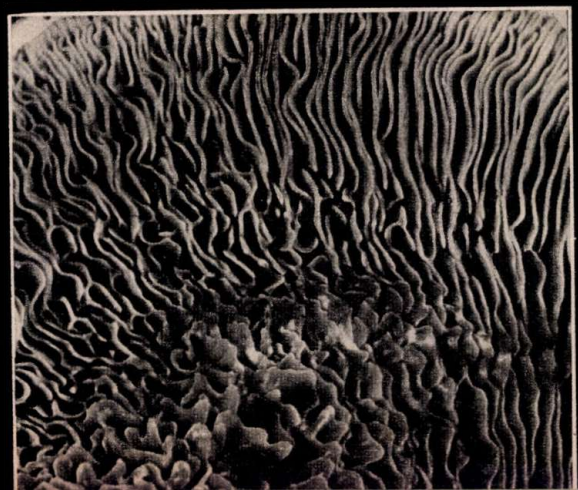

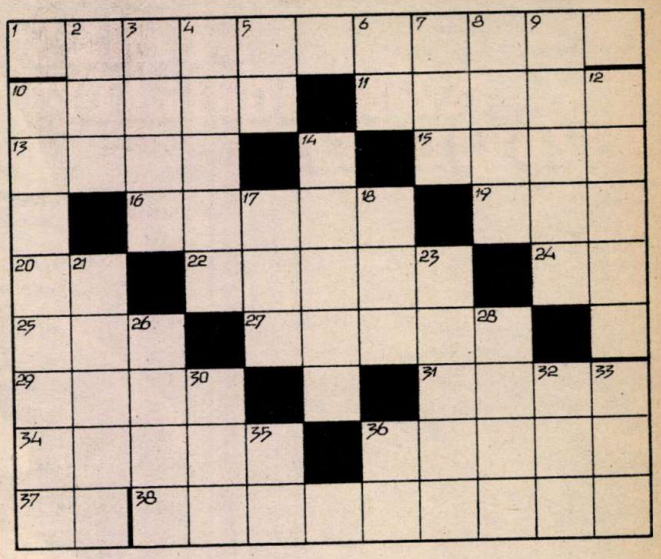

MARCONI

A neves olasz fizikus 1874. április 25-én született. Rejtvényünkben rá emlékezünk.

VÍZSZINTES: 1. Az ilyen hírközlés feltalálója volt Marconi. 10. Buenos ... 11. Olasz város, ma Torino a neve, itt élt emigrációban Kossuth Lajos. 13. Évszak. 15. Fiatal szarvasmarha. 16. Gyors. 19. Zöldeskékbe játszó szürke szín. 20. Kiejtett betű. **22. Orosz fizikus, aki már előzetesen foglalkozott az 1. számban jelölt hírközléssel.** 24. Tiltakozás. 25. NIT. 27. Lemázol. 29. Világításra is használt gáz. 31. Mezei rágcsáló. 34. A másik oldalára csúsztat. 36. Ritka női név. 37. Virág része. **38. A 22. számban említett fizikus azért nem tudta találmányát közismertté tenni, mivel abban az időben katona volt, s ezért az ő találmányát ekként kezelték.**

FÜGGŐLEGES: 2. RIY. 3. Munkájához nagyítót is használ. 4. A földfelszín egy része. 5. Norvég és svéd autók betűjele. 6. Leváltávirat. 7. Vízlelőhely. 8. Ki . . ., üressé tesz. 9. Ágyneműhöz használt lenvászon. **10. Marconi a 22. sz. alatti szikraadójára ezt szerkesztett, és ezzel 1 mérföld távolságról tudta a morze jeleket venni. 12. A Svéd Akadémia 1909-ben ezzel a díjjal tüntette ki.** 14. Szobrok avatásán hullik le. 17. Helyrag, -ből párja. 18. Rengeteg. 21. Szaladó. 23. Vásárolni. 26. Egyike nagy költőinknek (Árpád). 28. Tár. 30. NOA. 32. Szó, vizsga, kezelés stb. van ilyen. 33. Házikó. 35. Négyszázötven, római számmal. 36. Egy falat falat!

NYERTESEK

A 8. szám rejtvényeinek megfejtéséért jutalmat kapnak: Biriszló Péter, Farkas Ildikó, Budapest; Áron Éva, Szeged; Bánfi Zsolt, Szentgotthárd; Bárkányi Zsuzsa, Zsombó; Bévárdi Ildikó, Dunapataj; Bognár Franciska, Vecsés; Budai Gyöngyi, Szombathely; Császár Éva, Őzd; Gólya Sándor, Tura; Gyura Barbara, Vasas; Kertész Gábor, Balassagyarmat; Kotschy Andrea, Nagykőrös; Kundráth Beáta, Kazincbarcika; Márkovics József, Zákány; Miszlai Gábor, Hatvan; Nemcsok Ildikó, Szeged; Sebestyén József, Mersevát; Szalmási Katalin, Hatvan; Szabó Lajos, Göd-felső.

A 9. szám megfejtéseiért: Andrási Zsuzsa, Budapest; Bencsik Zsuzsa, Komló; Benkő Márta, Döröske; Berkó Ildikó, Maglód; Bolodár László, Esztergom; Csóka Zsuzsanna, Salgótarján; Csorja József, Kisújszállás; Darázs Lénárd, Siófok; Fazekas Andrea, Zomba; Galbavi Krisztina, Sződliget; Hőrnyéki Péter, Kisbér; Káldy Jenő, Győr; Kincses Margit, Tatabánya; Lengyel László, Mezőkövesd; Mészáros Edit, Győr; Nánai Margit, Hódmezővásárhely; Papp Róbert, Sopron; Tóbiás Ferenc, Debrecen; Váczi Gabriella, Aszód; Vizserálek Sándor, Ják.

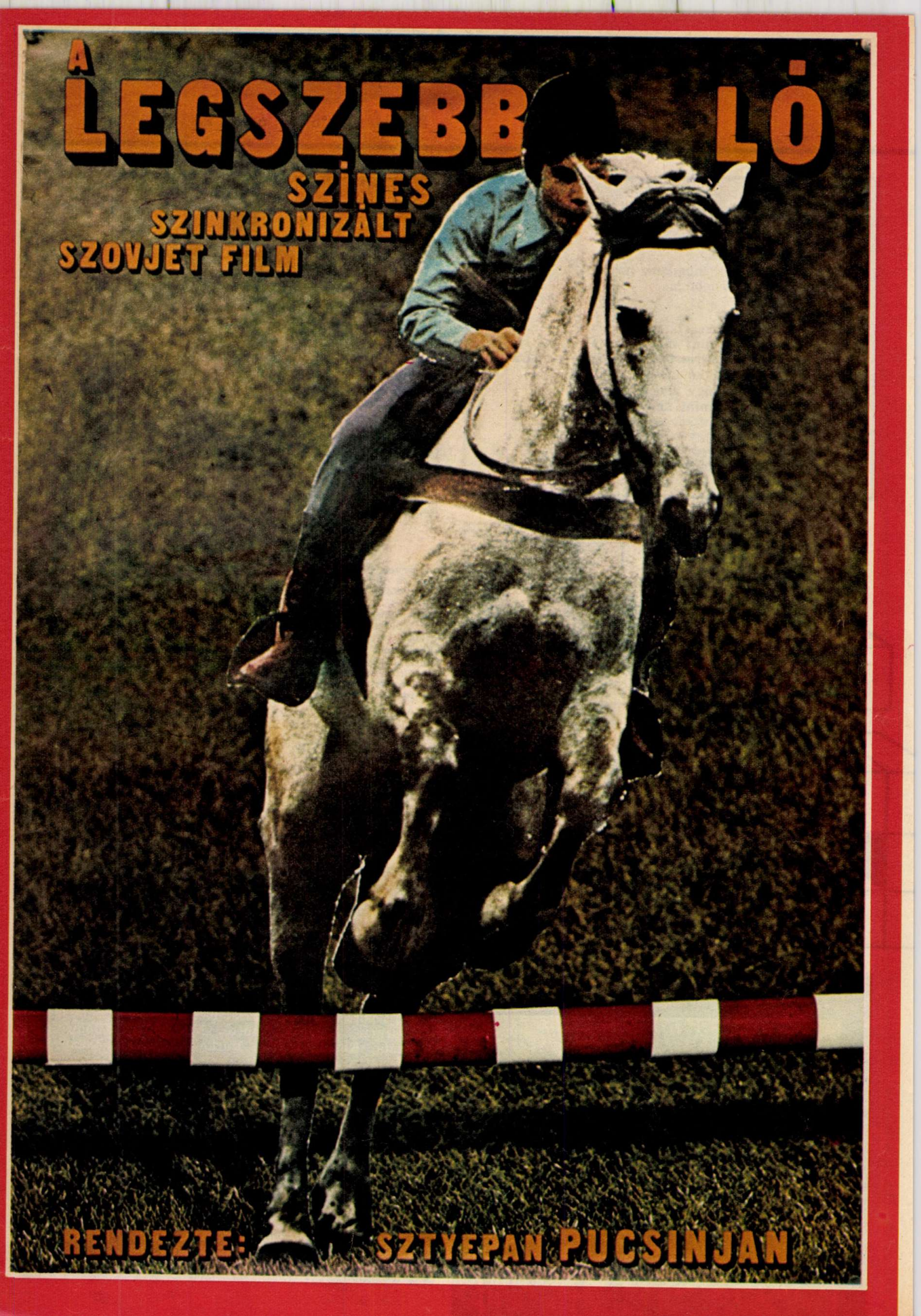
A
LEGSZEBB LÓ
SZÍNES
SZINKRONIZÁLT
SZOVJET FILM
RENDEZTE: SZTYEPAN PUCSINJAN

UTAZÁS ÚTLEVÉL NÉLKÜL

EREDMÉNYHIRDETÉS

Az előző év október 12-i (28.) számunkban hirdettük meg a FRÖSI című testvérlapunkkal az „Utazás útlevél nélkül" pályázatot. Izgalmas felfedező és gyűjtőmunka volt ez, amelynek során sok-sok mozaikdarabból raktátok össze a Német Demokratikus Köztársaság mai életének és munkájának képét.

A beküldött pályamunkákat nemzetközi (NDK-beli és magyar) zsüri értékelte. Hosszas vita és töprengés után az alábbi sorrend alakult ki:

I. díjat nyert a Vadvirág őrs (Herend). Jutalmuk 6 napos NDK-beli látogatás. (E számunk 47—49. oldalán olvashattok róluk.)

II. díjat nyert a Fecske őrs (Jászberény). Jutalmuk: a tavaszi szünetben a budapesti NDK Kulturális Centrum egy napig vendégül látja őket.

Tárgyjutalmat kapnak:

Egy futball-labda: a bonyhádi Vörösmarty Iskola pályázói kapják.

Egy elektromos kisvasútmodell: a hódmezővásárhelyi Münnich Ferenc Iskola pályázóié lesz.

Elektromos kézifúró: a bikali pályázók (Schwarcz Gábor, Söre Zoltán, Majláth Károly) tulajdonába kerül.

Tollaslabda-felszerelést kapnak: a győri Mező Imre Úttörőház gyermektanácsának tagjai, valamint Sánta Éva és Fülöp Irén szegedi pályázók.

IL—62-es összerakható repülőmodellt adunk a soproni Petőfi Iskola Béke-Barátság körének.

Német népviseletbe öltöztetett babát kapnak: Fehér Erikáék (Nagykáta), Turóczi Izabelláék (Szolnok), Csende Zsuzsannáék (Szekszárd), Kassay Tímeáék (Budapest XVII.), és Pápai Viktóriáék (Tiszafoldvár).

Berlini színes képes albumot kapnak: Fekete István és a Barátság raj (Szentes. Petőfi Iskola), Dunai Kovács Erikáék (Szolnok, Kassai úti iskola), Móra Ferenc raj (Veszprém, Radnóti Iskola) és Sallai Anikóék (Budapest, X.)

Szerkesztőségünk a zsüri javaslatára dicsérő oklevelet küld az alábbi pályázóknak:

Nagy Eszter, Boni Ágnes, Kecskeméti Ilona (Szekszárd).

Horváth Marianna és társai (Marcaltő).

Barátság raj (Kondoros).

Vajna Éva, Hrutka Ildikó és Ágnes (Hódmezővásárhely).

Kosztrihán Katalin (Budapest, II.)

Benedek K. és Kálmán L. (Esztergom).

Hunyadi János őrs (Budapest XXI.)

Stockbauer Ilona, Csizmadia Andrea és Anna (Tarján).

Ságvári őrs (Szarvas, 2-es számú iskola).

Gergácz Zsuzsa, Barcza Márta, Folyi Andrea és Markó Erika (Fertőszentmiklós).

Pintér Márta, Szunyogh Judit és Vincze Andrea (Rétság).

Mazsola őrs (Budapest, Hősök fasor).

A nagymarosi iskola pályázói.

Szabó Ilona, Horváth Erika és Tóth Klára (Tüskevár).

Merész Teréz őrs (Budapest XXI.)

Juhász Borbála és Szalka Andrea (Tiszavasvári).

Aranytollas Klub (Szentes. Petőfi Iskola).

Zrínyi Miklós őrs (Dunapataj).

Szabó Mónika (Tatabánya).

Lukács Tibor (Kazincbarcika).

Balogh Éva (Hatvan).

Gyéresi Andrea (Karcag).

Patai István (Gyöngyöspata).

A nyereményeket és az okleveleket postán küldjük ki.

A FRÖSI és a Pajtás szerkesztősége, valamint a zsüri köszönetet mond minden kedves pályázónak a fáradozásért!

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő:
SOMOS ÁGNES

Főszerkesztő-helyettes:
FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó:
DR. PETRUS GYÖRGY igazgató

Szerkesztőség: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397

Telefon: 321-987
321-988
321-989

Postafiók:
Bp. 62. Pf. 508. 1397

Kiadóhivatal:
Budapest, Révay u. 16. 1965
Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest, József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj:
Egész évre 126 Ft
I. félévre 70 Ft
II. félévre 56 Ft

79.0653 Athenaeum Nyomda Kozma utcai üzeme, Budapest
Rotációs mélynyomás

Felelős vezető:
Soproni Béla vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 695

Olvasószerkesztő:
SZIGETI PIROSKA

Művészeti szerkesztő:
CZIFFERSZKY BÉLA
FORRAI JÁNOS

Tördelőszerkesztő:
PORKOLÁB CSABA

KAJLA,

az űrhajós

RAJZ: DARGAY ATTILA
SZÖVEG: SZIGETI PIROSKA

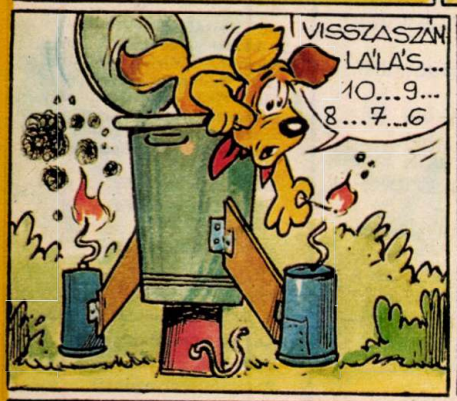

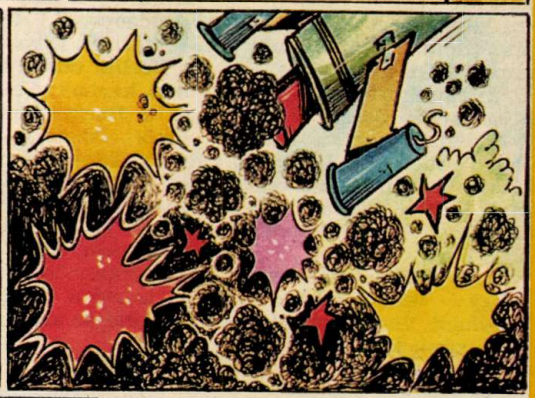

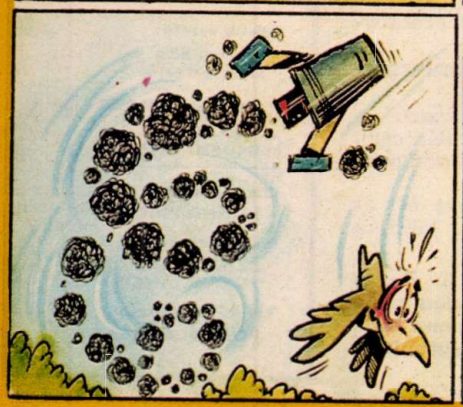

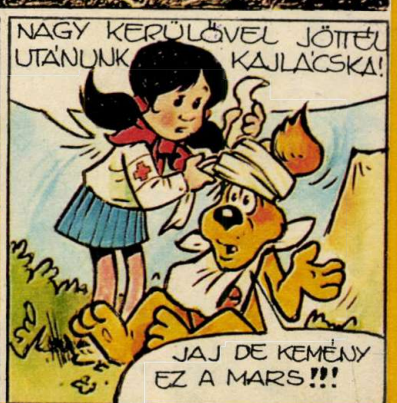

79/17
XXXIV. ÉVF. • 1979. ÁPR. 26. • ÁRA: 3,50 Ft

PAJTÁS

FOTÓ: WAGNER MARGIT

Tűz tábornok jelt adott.

A kis csapatból egy fiatalember, hosszú vasrudat vett a kezébe, s lándzsaként maga előtt tartva, elindult, hogy megvívjon a sárkánnyal.

Az első rohamra zöldessárga, kékeslila gázfelhő volt a válasz. Aztán lángcsóva, vakító szikraeső csapott a magasba. S a „lándzsa" nyomán előbukkant a sárkány „vére", az izzó acél.

AZ ELSŐ NAPTÓL KEZDVE

Tűz tábornok, ahogy Kaskötő János bácsit elneveztem, Ózdról került a dunaújvárosi vasműbe. 1954-ben hívták meg. Ő csapolt először acélt a hármas számú martinkemencéből, és azóta csak a segédei változtak, s mindennap ennél a kemencénél kezdi el a munkát.

Az olvasztókemencéket ma már automata berendezések irányítják, szabályozzák. János bácsi szeme azonban a legbonyolultabb műszerekkel vetekszik. Ha megnézi a mintát, s azt mondja, hogy „Csapolhattok, fiúk!", akkor azt az acélt a laboratóriumban is kiválónak minősítik.

— Az olvasztár iszonyú hatalmat tart a kezében. Engedelmességre kényszeríti a több ezer hőfokos tüzet, amely ha kiszabadulna, elpusztítana maga körül minden életet.

Egyik alkalommal oxigént adagolt a kemencébe, és belobbant a cső. Ha elengedi, sértetlenül megmenekül, de munkatársai veszélybe kerültek volna. Kegyetlen fájdalmat érzett. Keze teljesen összeégett, mégis tartotta, amíg el nem zárták az oxigéntartály csapját.

— Egy műszak alatt 170—180 tonna acélt öntünk. Képzelje el, mennyi gépkocsit, traktort lehetne készíteni abból a mennyiségből, amelyet huszonöt év alatt csapoltam. Az is lehet, hogy a kis Trabantomban is benne van a munkám, hiszen a dunaújvárosi acél világmárka.

János bácsi megkapta a „Kiváló kohász" címet. Hatszorosan kitüntetett kiváló dolgozó.

EGYÜTT A CSAPAT

Nemcsak ő, a többi olvasztár is hűséges munkahelyéhez. Csikós Mihály az orvosok javaslatára néhány évvel ezelőtt a Vörös Csillag Termelőszövetkezetben vállalt munkát. A szállítóberendezés gépeit irányította. Jól keresett, de amikor egykori iskolatársa, Pintér Imre gyárrészlegvezető meglátogatta, rögtön a kohókról kezdett beszélni, üzent az „otthoniaknak", hogyan lehetne meghosszabbítani a kemencék, a csapolócsatornák samottbélésének élettartamát. S harminckét hónap távollét után visszatért az üzembe.

— A kemencék közelében sokszor elviselhetetlen a forróság, a hőség. Az izzadósabbak két kilót is veszítenek testsúlyukból egy-egy műszak alatt. De itt mindig számíthatunk egymásra. Köztünk nem maradnak meg a félszívvel dolgozó emberek. És nemcsak bent, kint is együtt a csapat. Amikor sikerült összehozni egy családi házra valót, munkatársaim szabad idejükben segítettek téglát rakni, betont keverni.

Csikós Mihály 39 esztendős. Egyetemet végzett fővolvasztár.

Köztünk nem maradnak meg a félszívvel dolgozó emberek. És nemcsak bent, kint is együtt a csapat

APÁRÓL FIÚRA

Azt mondják, hogy a gyárban apáról fiúra száll a szakma szeretete. A 19 esztendős Mihály Ákos mégis kitérővel érkezett ide.

— Az általános iskola elvégzése után barátaim rábeszéltek, hogy menjek el velük autószerelőnek. S mert rajongok a gépkocsikért, könnyen engedtem a csábításnak. Később a gépkocsijavítóban helyezkedtem el. De ha délutánonként hazamentem, és az előszobában megpillantottam nyugdíjas apám védőszemüvegét, hatalmas azbeszt kesztyűit, elfogott a vágy, hogy meglátogassam munkahelyét. 1978-ban aztán áthelyezésemet kértem az acélműbe. Olvasztársegéd lettem.

Ákos, akárcsak János bácsi és Csikós Mihály, tagja az Acél szocialista brigádnak. Az aranyérmes csapatnak, amely tavaly ezer tonnával több acélt csapolt, mint a többi brigád...

Tűz tábornok jelt adott. A kis csapatból kivált egy fiatalember és elindult, hogy megmérkőzzön a sárkánnyal...

Szemet, szívet gyönyörködtető tűzijáték köszöntötte az ember győzelmét.

Faragó György
Fotó: Gámán Gábor

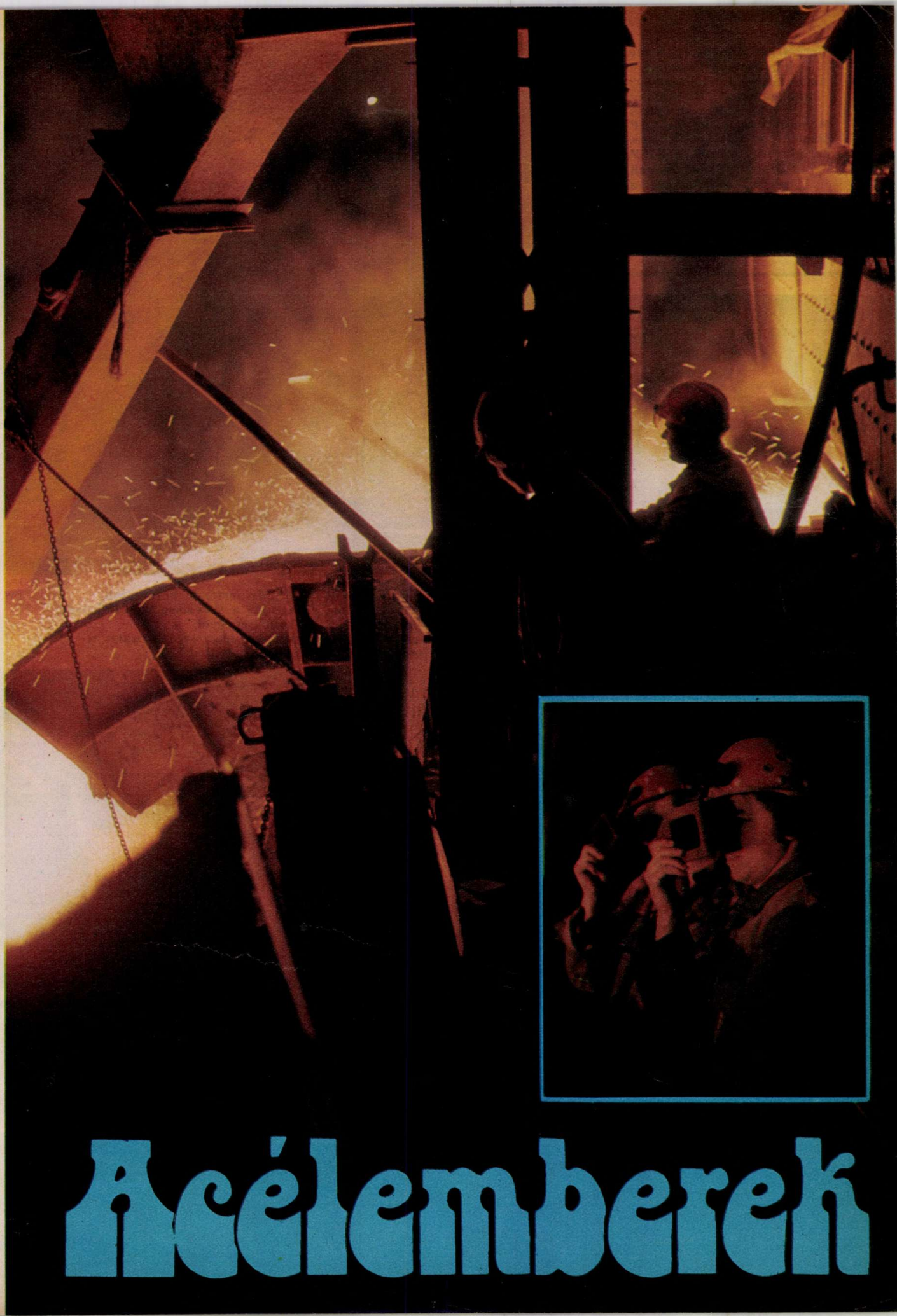

Acélemberek

Fergeteges ünneplés kísérte a konferencia tiszteletére bemutatott „Körtánc — 79" című gálaestet. Képünkön: a díszpáholyban Németh Károly, az MSZMP Központi Bizottsága titkára, dr. Maróthy László, a KISZ Központi Bizottságának első titkára, a Politikai Bizottság tagjai, valamint Szűcs Istvánné, a Magyar Úttörők Szövetségének főtitkára a nagysikerű előadáson

Nyolc kecskeméti általános iskola úttörőcsapata látta vendégül az ország különböző pontjairól érkezett küldötteket

Nagy sikert aratott a Városi Sportcsarnokban megrendezett „Játsszunk együtt!" című sportvetélkedő

Úttörőriporterek készítettek interjút a szövetség új titkárával, Feith Bencével. Úttörőzenekar szórakoztatja a küldötteket (lent)

KECSKEMÉTI KRÓNIKA

A „KAMAT" — A GYEREKEKÉ

Jókedvű és komoly, vidám és megfontolt, játékos és őszinte – talán ezek a szavak jellemzik a legjobban az úttörővezetők VII. országos konferenciáját. A kecskeméti tanácskozáson – amelyen többek között részt vett Németh Károly, az MSZMP KB titkára, és Maróthy László, a KISZ KB első titkára, a politikai bizottság tagjai, Polinszky Károly oktatási miniszter, dr. Pozsgai Imre kulturális miniszter és Nádor György, az Állami Ifjúsági Bizottság titkára – a párt, állami és társadalmi szervek képviselői mondták el véleményüket, javaslataikat az úttörőmozgalom helyzetéről, s az elkövetkező évek feladatairól.

A háromnapos eszmecseréből természetesen a gyerekek sem maradtak ki. Ott voltak már az érkezésnél is: a hatalmas, modern művelődési ház előtt kitűnő úttörőzenekar fogadta a küldötteket. A busszal, vonattal, gépkocsival érkező raj- és csapatvezetők, úttörőház-igazgatók, pedagógusok és meghívott vendégek minden percben, minden órában tapasztalhatták a vendéglátók szeretetét, igyekezetét. A kis ajándékcsomagokban a gyerekek által készített batikolt terítők, kézimunkák, hímzések szereztek örömöt a felnőtteknek. Igazi meglepetés volt a Krónika, a konferencia négyszer megjelent napilapja is, amelyet a Pajtás szerkesztőségének munkatársai és a Petőfi Nyomda dolgozói készítettek. Az érkezés délutánján úttörőcsapatokhoz látogattak a vendégek. Nyolc kecskeméti iskola tanulói műsorral fogadták a megyék küldötteit. Az ezt követő, vacsora utáni beszélgetéssorozat szinte „bemelegítő" volt ahhoz a munkához, amely még a tanácskozás résztvevőire várt.

Már az első nap bővelkedett az eseményekben. Szűcs Istvánné, az MSZMP KB tagja, a Magyar Úttörők Szövetségének főtitkára szóbeli kiegészítésben elmondta, hogy mit vár a társadalom az ifivezetőktől, s hogy a gyerekek mit kapnak – sőt: tehetnek! – az országért, a kisebb-nagyobb közösségekért.

Szót kért Németh Károly is, s hangsúlyozta: a felnőttek gondolkodásában, magatartásában mindinkább érvényre kell jutnia annak, hogy a gyerekek nevelése, egészséges fejlődése közös ügy, közös gond és öröm.

A tanácskozás szüneteiben úttörőegyüttesek, ének- és zenekarok szórakoztatták a küldötteket. A vita az üléstermen kívül, a folyosókon sem ért véget. Fiatalabbak és idősebbek, küldöttek és meghívottak egyaránt arról beszélgettek, mi tehetné még szebbé, még jobbá a gyerekek hétköznapjait.

A konferencia választ keresett és talált arra, hogy mit, miben és hogyan kell még jobban végezniük az úttörővezetőknek. Jó útravalót adott az elkövetkező esztendők munkájához. S a több mint egymillió gyerek biztos lehet abban, hogy a küldöttek – amikor „tarsolyukban" magukkal vitték a hallottakat –, jó kezekbe adják tovább tapasztalataikat. Hiszen a tapasztalatokat, minden kimondott szót, azok kamatoztatják, akik az egyik legszebb hivatásra, az emberformálásra vállalkoztak.

S a „kamat" – nemcsak a teljesebb, hanem a teljes, nemcsak az igazabb, hanem az igaz, nemcsak a boldogabb, hanem a boldog emberi élet – a felnövekvő nemzedéké, a gyerekeké lesz.

Dési Péter

Népszerű volt a konferencia újsága, a Krónika, amelyet szerkesztőségünk munkatársai készítettek

A kiskunhalasi úttörőtornászok bemutatója

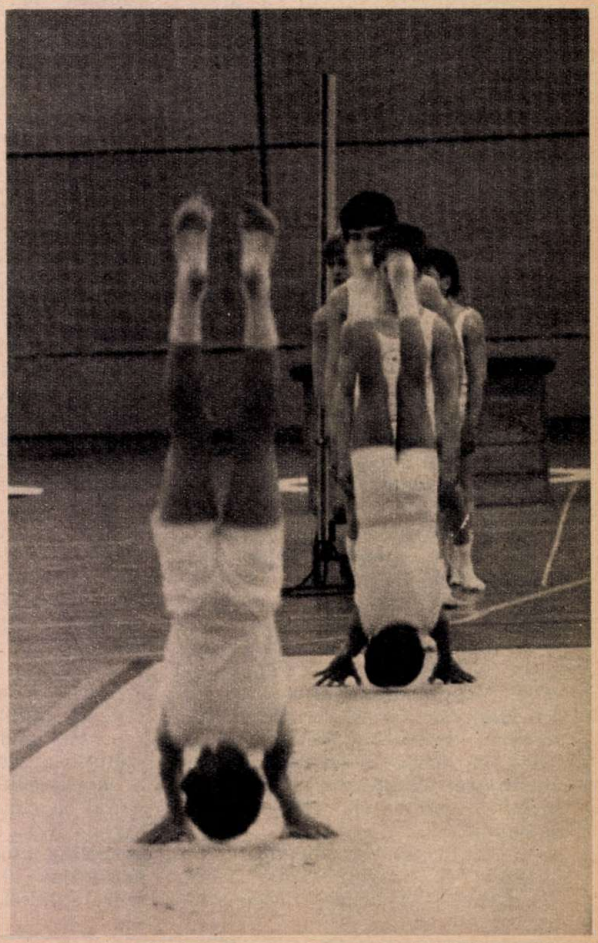

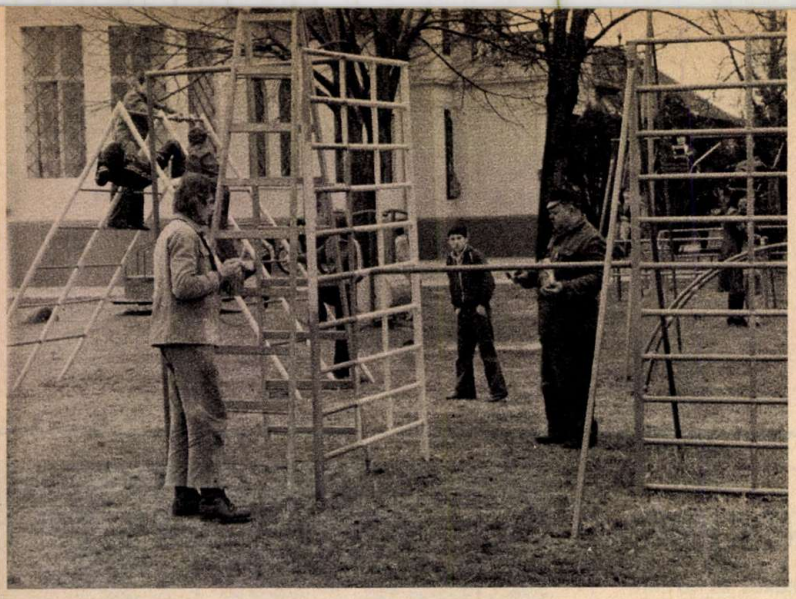

A TETTEK BRIGÁDJA

A MÁV kecskeméti vontatási felügyelőség „Árpád" szocialista brigádját az Állami Ifjúsági Bizottság a gyerekekért, az ifjúságért végzett munkájáért Ifjúsági Díjjal tüntette ki.

— Sanyi bácsi, Sanyi bácsi! Mi újság otthon az intézetben?

Krasnyánszki Sándor, a MÁV kecskeméti vontatási felügyelőségének dolgozója félbehagyta a vasúti szerelvény vizsgálatát. Érdeklődve kapta fel a fejét, hogy megtudja, ki a kíváncsiskodó. A pályaudvaron veszteglő vonat ablakából egy fiatalember fordult felé.

— Te vagy az, Péter? Nincs semmi különös, most festjük át a kerti hintákat, meg a kaput.

— Jó munkát. Mindenkit üdvözlök az otthoniak közül — búcsúzott az állomásról lassan kigördülő vonat ablakából Sz. Péter, a Bács-Kiskun megyei Gyermek- és Ifjúságvédő Intézet egykori lakója.

Krasnyánszki Sándor néhány pillanatig eltűnődött: milyen különös, ám sokatmondó, hogy Péter „otthonnak" nevezte az intézetet. Arra aligha gondolt, hogy ez a megfogalmazás egy kicsit neki, az „Árpád" szocialista brigád tagjának is köszönhető.

A történet tíz esztendővel ezelőtt kezdődött. A brigád vezetője, Nagy Sándor és egyik társa, Bosnyák János az intézet közelében dolgozott. Akkor figyeltek fel arra, hogy az épület mennyire elhanyagolt. Habozás nélkül bekopogtak, felajánlották a segítségüket.

— Azóta szinte megújult az intézet — meséli Tóth Imre igazgató. — A brigád tagjai szabadságot vettek ki, hogy újra vakolják, fessék az épületet. Játszóteret építettek az udvaron, egy elhagyott, vízzel elárasztott pincét pedig hangulatos klubbá alakítottak át. A munkát azonban nem tekintették befejezettnek, amikor elkészültek. Mindent ők javítgatnak, ápolnak. Ha mi nem jelentkezünk, akkor ők nyitják ránk az ajtót, mondván: „Az nem létezik, hogy nem kell valamit csinálnunk."

Bosnyák János szerényen beszél a történtekről:

— Tudtuk, hogy elhagyott gyerekek élnek itt. Úgy éreztük, valamiképpen segítenünk kell nekik. Vettünk néhány játékot is, de annak örültek a legjobban, ha együtt játszottunk velük. Most azt tervezzük, hogy bekerítjük a virágoskertet szép, kovácsoltvas kerítéssel.

Arról nem szól, hogy a brigád tagjai — mivel több műszakban, más-más váltásban dolgoznak —, külön-külön jönnek az intézetbe dolgozni; egyikük reggel, munka előtt, másikuk a műszak végeztével, mielőtt hazamenne. Tóth Imre egyetlen mondattal értékelte a brigád dolgozói által végzett munka jelentőségét:

— Mi, pedagógusok sokat beszélünk a fiataloknak arról, hogy a nevelésükből mekkora részt vállal a társadalom. A brigád tagjai ezt szemmel láthatóan, kézzelfoghatóan bizonyítják — munkájukkal, életükkel, gyerekszeretetükkel.

B. F.

ÚJ VÁROSRÉSZ — ÚJ JÁTSZÓTÉR

A rohamosan fejlődő Kecskemét talán legüdébb színfoltja a most épülő Széchenyiváros. A modern házak tövében szép, új létesítmények gazdagítják az itt élők mindennapjait. A Széchenyi István parkban korszerű, derűs hangulatot árasztó játszótér kínál ezerféle vidám szórakozásra, mulatságra lehetőséget a környékben lakó gyerekeknek. A játszótér külön érdekessége, hogy valamennyi eleme fából készült.

— Miért éppen ezt az anyagot választották a játszótér építői? — kérdeztük Szabó Sándortól, az úttörőszövetség Bács-Kiskun megyei titkárától.

— A fa kevésbé balesetveszélyes, mint a többi — fém, beton — anyag. Ugyanakkor kedvesebb, barátságosabb, a gyerekek számára érdekesebb formák alakíthatók belőle, mint bármi másból.

A megyei titkár szavait képriportunk főszereplői, a játszótéren önfeledten szórakozó gyerekek is bizonyították.